

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hétre ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hétre ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos poltónor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, március 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Vidéki takarékpénztárak reformja.**
- A képviselőház ülése.**
- Csanádmegye feliratai.**
- Vita a közműhelyről.**
- A tisztviselők fizetési rendje.**
- A Vészi-Zichy párba.**
- A Szent Egylet jubileuma.**
- Fegyelmi Mangra ellen.**
- Láng miniszter Aradon.**
- A város közgyűlése.**
- Az egyenruhás szélhámos.**
- Vivémesterből közlegény.**
- Téma: Mit üzent Béla király? Irta: Palotás Fausztin.**
- Regény-Csarnok: Ezüstugár. Irta: Doyle A. Conan.**

Vidéki takarékpénztárak reformja

Budapest, március 11.

Fakult írásokban és könyvekben bön-gészve, csodálkozva látom, hogy több mint negyed századra visszamenőleg, szinte állandóan napirenden volt takarékpénztáraink reformjának ügye. Valami beteges makacssággal tartották felszinen ezt a kérdést a nélkül, hogy érdemleges intézkedéssel bele mertek volna nyulni. Folyton kongatták vidéki takarékpénztáraink fölött a lélekharangot, s e közben egy csodálatra méltó fejlődésnek, mi több, határozott fellendülésnek lehettünk tanui. Hazánkban a takarékpénztári betétállomány 1840-ben mindössze 214.745 frt. volt, 1865-ben már 50.609.226 frtra rugott, 1890-ben 548.002.183 frtra emel-

kedett s ez idő szerint pedig már megközelíti az ezer millió frtot. Azok a sokat piszkált s tudományos vitákban agyonreformálásra ítélt takarékpénztárak tehát oly ragyogó sikerrel voltak képesek fel-éleszteni és kultiválni a takarékosagra való hajlamot, hogy ma már szinte ki-merithetlen kincsesbánya táplálhatja a nemzeti erő szakadatlan gyarapítását. Mit bizonyít ez, ha nem azt, hogy a takarékpénztári intézmény életerősen és egész-ségesen fejlődött hazánkban.

De ha ez igaz, akkor mi okon ma-radhatott mégis felszinen a reformra való törekvés? Erre a kérdésre abban a meg-figyelésben vélünk feleletet találni, hogy az egész kontinensen domináló szerepe volt részint az ellenőrzésben, részint a kezelésben az állami beavatkozásnak. A takarékpénztári intézmény nálunk minden külföldi sablontól eltérőleg alakult ki, tel-jesen hozzásimult a hazai viszonyokhoz s tekintve, hogy fellendülése egyszerűen káprázatos volt, igen természetesnek lehet tartanunk azon aggodalmakat is, melyek-et a rohamos fejlődésből kiáramló pénz-tömegek elhelyezkedésének arányai tekin-tetében támasztottak.

Takarékpénztáraink ugyanis — elté-rőleg a külföldiektől — inkább a letéti-bankok rendszerén épültek fel, indokolt-nak látszott tehát az a gondoskodás, melylyel mérlegelték, vajjon ez intézetek kellő biztosítékot nyújtanak-e a gondjaikra bizott takarékbetétek teljesen biztos ke-zelése iránt.

Maga a kormány azon álláspontra he-

lyezkedett a felmerült reform-törekvések-vel szemben, hogy legcélravezetőbbnek, s hazai viszonyainkhoz leginkább simulónak tartaná, a kérdésnek *autonom alapon* való rendezését. Alig szükséges hangsúlyoz-nunk, hogy ez a nézet mindenben egye-zik takarékpénztáraink vezérferfiainak fel-fogásával, s ebből magyarázható ki, hogy ily irányban évek óta kísérleteznek már a megoldásra nézve. Leginkább azon terv-nek igyekeztek népszerűséget szerezni, hogy a takarékpénztárak egy *központi kö-telék*et alkossanak, mely közegeinek ellen-őrzése mellett szabályozná a saját tőké-nek a betétekhez való arányát, s megál-lapítaná a takarékpénztárak üzletkörösén szereplő egyes üzletágak maximális ará-nyait.

Csodálkozik vajjon csak egy valamire való szakember is azon, hogy ilyen, u. n. erkölcsi kötelék, mind máig nem léte-sült? Dehogyan csodálkozik. Hiszen képte-lenség arra még gondolni is, hogy min-den látható ok, a várható előnyöknek leg-kisebb reménye nélkül csupán egy közke-letűvé vált frázisnak engedve, *gyámság*ot ál-lítsanak a takarékpénztárak maguk fölé, egy olyan minden lében kanál intézményt, mely a helyi viszonyok ismerete nélkül, az egy kaptafa-rendszer alapján csakis üzleti érdekeiket turbálná és prosperitá-sukat veszélyeztetné.

Mérhetetlenül meglepő, hogy most még is egy olyan gyűlés megtartására hívták fel a fővárosba a vidéki takarékpénztárak egy részét (az igaz, hogy amennyire már meg lehet itélni, kevesen állottak kötel-

Mit üzent Béla király?

Irta: Palotás Fausztin.

Még a múlt század elején egy Hernádfai nevű fiskális valami urbéri per lebonyolítása végett huzamos ideig Szegeden tartózkodott. Hivatalos dolga sűrűn kiszólitotta a tanyák kö-zé. Megismerte annak becsületes, romlatlan magyar népét; megbámulta, megszerette és hogy ezen érzelmének legigazabb tanujelét ad-ja, egy közönséges pásztor ember leányát el-vette feleségül.

A szegedi föld ma sem eladó; akkor még kevésbé volt az. Csak hosszú fáradozás után sikerült a parasztok közé süllyedt fiskális urnak alig tíz holdas tanyaföldet busás áron a örmei közé kaparítani. Szép tornácos házat építettett! Itt élt visszavonultan. A világ elfedte, — de ő sem törődött a világgal, míg végre megha-sonlott lelke elérte, mire vágyott: az örök pihenést.

Egyetlen fia Domokos már teljesen elpa-rasztosodott, csak okos szeme és rendkívül ér-telmes arca árulta el a nemes faj jellegét. No meg némileg a gondolkodása is. Minden alka-lommal, még a pártfogadásnál is előhoza-kodott családja régiségével, nagy hírrel. Ez az egyedüli érintetlen büszkesége. Büszke vol-na ő a vagyonára is, de hát a család tanyai ágának megalapítója alaposan elvágta ennek

az útját: három zsákos földnél, meg a torná-cos, repedezett épületnél nem hagyván rá egye-bet. O aztán a határcsász familiájába házasodott. Miért legyen e tekintetben is külön az apjánál.

Már a hatvan év felé járt, midőn a váro-si földék bérbeadásánál egy kisebb bérletre akarván szert tenni, kérvénye mellé egy gya-nus hiteli okiratot csatolt, mely szerint űkap-jának még űkebb őse a saji űtközetből me-nekülő Béla királynak oda kölcsönözte a lovát s azon menekült meg a kutyafejű tatárok elől.

Ősi címerében azért ágaskodik egy szár-nyas paripa az ég felé.

Égbekiáltó haragra lobbant a jó ember, midőn az árverező bizottság az ő indokait nem respektálta, hogy ezen ritka életmentés révén, joga volna némi szegedi haszonbérés földhöz. Pénz, kaució kell a folyamodvány mellé, — mondta az alacsony gondolkozású bizottság. nem pedig elsárgult nemesi oklevél...

Fia, Botond már merészebb gondolkozású. Ki nem állhatja a földműves nehéz munkáját ő ugyan soha nem fogja meg az ekeszarvát, mert a katonaságnál elsajátította a mészáros mesterséget. Mégnősült apja módjára. Kapott a feleségével egy vityillót, meg kétszáz forintot. A pénzen mészárszéket nyitott, ott, hol legé-lénkebb a tanyai kocsiközlekedés s minthogy hébe-hóba egy szelet pecsenyének valót csupa fiui vonzalomból átküd az öreg üres konyhá-

jára: hát ugy nagyjában él vala közöttük a békesség.

Történetünk idején még aranykorát élte a kis lutri. Az öreg Domokost némi vérfrissítő kedv szállván meg, eladta a kukorica termést, (három vékányi volt a egész) s a mesés vétel-árt a nagy korcsmában vigan elmullatta. Mert bort ivott, sokat: rózsás álmok környékezték. Például: egy csudaszép szüz jelent meg előtte hófehér ruhában, mely lehetségszerűleg földte be termetét. Piciny jobbájában ezüst lapot tar-tott s azon színaranyból a hármasszám ra-gyogott.

Béla király megmentőjének büszke sarja, mint mindig, ugy most is a saját esztől kért tanácsot. Hiszen ez világos utmutatás a jövőre nézve. Az áloni anyala azért mutatta e szá-mot, hogy tegye a lutriba, bizonyára nyerni fog; kezdetben nem sokat, de már ez is észbontó szerencse ránézve. Szentül hiszi, hogy ez még csak a kezdetnek a kezdete: ismét meg fog előtte jelenni az égi látomány — két számmal, később hárommal, vagy ha tetszik — öttel... Oh! az egek bölcs rendelése ez: kárpótlásul az elmaradt haszonbérés földekért.

Osszes kincsét, vagy öt forintot föltette a hármasszámra. Es ime: nyert vagy százhusz forintot.

Szörnyű baj keletkezett ebből! A szeren-cse eib zakodottá tette, teljesen kiforgatta való-jából az öregot. Eddig is valami különös isten-

nek) mely ilyen u. n. erkölcsi kötelék létesítését tűzte napirendre.

A vidéki pénzügyintézetek erkölcsi nivóját akarja e kötelék emelni. Hogyan? Talán az a néhány irodabogár fogja a vidéki takarékpénztárakat vérszében támogatni, viharon átsegíteni, a kiket kétségkívül dus dotáció mellett, — a vidéki takarékpénztárak pénzén fognak az íróasztalhoz odaültetni?

Miért nem sikerült egy u. n. erkölcsi alapon álló köteléket, az 1874-iki, sőt az 1885-iki kongresszusok dacára sem összehozni? Azért, mert pénzügyintézeteink vezetői minden olyan beavatkozást, mely pozitív üzleti előnyöket egyáltalában, még a legkisebb mértékben sem biztosíthatott, feltétlenül jogosulatlanoknak, de egyúttal felelősségük érzetében, megengedhetlennek tartottak.

Hogy ez tényleg így van, s hogy ez a feltevésünk sziklaszilárd alapon áll, frappánsul igazolja azon rendkívüli érdeklődés, s a részvételnek azon impozáns mértéke, melyet — az erkölcsi kötelék tervével ellentétben, — takarékpénztáraink vezérferfiái, a pénzügyintézetek szövetségi bankjának alapításával szemben tanusítanak. Igazuk van? Ime, látnivalóan lelkiismeretes utánjárással tanulmányoztuk a reform roppant fontosságú kérdését, s nyugodt lélekkel mondhatjuk: igen. Igenis, igazuk van. A takarékpénztárak közkereseti társaságok, s felelősségteljes vezetőiknek jogos becsvágyát nem izgathatja valami, önképzőkör szerű alapítás; de igen is tette sarkalhatja őket az a kilátás, hogy intézetüket alkalmuk lehet a szoliditás tökélyére emelni, s másrészt fejlődésüket, az ország egész hitellelétbe való bekapcsolódással, egészséges alapon biztosítani. Mert mi a lényege azon követelménynek, melyet a pénzügyintézetek egy esetleges reformhoz fűznek? Röviden körülírható: hogy ne turbálja üzleti érdekeiket.

Kétséget kizárólag megállapítható ugyanis, hogy vidéki takarékpénztáraink tőkéi, mondjuk betétei, teljesen a helyi viszonyokhoz simulva helyezkednek el az egyes üzletágakban, a mi nagyon természetes, mert hiszen azok jövedelmezősége hozzá van forrva a kínálkozó konjunktú-

rákhoz. Ebből kifolyólag konstatálni lehet azt is, hogy egy-egy intézet valamely természetesen fejlődött üzletágának megbolygatása egyértelmű lenne a keresőképesség mesterséges csökkentésével. Ez az oka annak, hogy pénzügyintézeteink oly megfoghatatlan ridegséggel viseltettek a kötelék eszméjével szemben, s viszont ez — a tisztán látás — az oka annak, hogy a szövetségi bank tervét oly rendkívüli készséggel és melegséggel felkarolják.

Takarékpénztáraink vezérferfiái teljes egészükben átérzik egy szövetségi bankkal kapcsolatos kötelék óriási horderejét, s egyúttal azon felfogás helyességét, hogy a kitűzött célok elérésére egy egyszerű egyesületi társulás távolról sem elegendő, mert azt az erőt és azt a támogatást, a melyre a magyar vidéki intézeteknek a reformok megvalósításánál szüksége és igénye van, csak egy tetemes anyagi eszközökkel rendelkező központi intézmény nyújthatja. Egy országos pénzügyintézeti kamara vagy országos egyesület intézménye a merőben erkölcsi támogatásnak is csak egy részét adhatná, mert az adott esetben még maguk az erkölcsi célok is oly természetűek, a melyeket csak oly nagyobb egyesületi intézmény szolgáltathat és elégíthet ki kellően, mely önmagában tekintélyes anyagi erőt is rejt.

A helyzet eléggé tiszta. Választani lehetett egy csomó frázis és egy olyan hatalmas terv között, melyet a gyakorlati élet vetett felszínre. Az „erkölcsi“ köteléket pedig harmadszor is elérte végzete: a csendes kudarc, a miből már aligha lesz több feltámadás. (—a.)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 11.

A Vészi Zichy párbaj eredményét lázasan várták a képviselők és újságírók a folyosókon. Kevéssel negyed 11 óra után jött az első telefon hírvé, hogy semmi baj sem történt.

— Há! Istennek! — kiáltottak fel többen.

Még a napirend előtt vitáztak, a mikor Zichy Jenő Rakovszkyval belépett a terembe; a néppárt megéljenezte őket; a mikor a jobboldalon is éljenzés hangzott fel: Vészi József lépett be és sokan siettek hozzá gratulálni.

Domokos az első nyereségének csakhamar a nyakára hágtott. A hogy ment, úgy jön gondolta hetykén. Ivott megint piros bort sokat, tüzeset, meiytől százszor is elnyomta az édesebből édesebb álmot, de a várva várt fehér ruhás szűz nem jelent meg előtte többé soha.

Egyideig türelmesen várt, remélt. Sőhajtott, dörmögött, majd pedig változatosság okáért imádkozott, végül káromkodott. Mindhiába: elmaradt az égi látomány! A renyhe élet csakhamar elvitte a kis vagyont, szegényes butorzatu szobájánál nem maradt egyebe. Akkor aztán iszonyu átkozódásba, tört ki fia, menyé ellen s öntudatának utolsó támasza is megingott.

De egyszerre csak mintha vissza tért volna ő tudata, józanul mérlegelte: mi lehet az oka rettenetes csalódásának! Meg van... tudja már... Igaz indok nélkül megátkozta egyetlen gyermekét. Az apai szív kérégt tartotta fia elé jövője tükre gyanánt. Meggondolatlanul hadat üzent a legszentebb érzésnek, mely most lázong, jogát követeli különben örületbe taszítja hitvány burokját...

Mindenéből kifosztva, megszegyenülve bóbiskált fia a vajsziví Botond előtt.

— Ne bocsássatok meg, csak álmodjatok Béla királyról, aranyos számokról. A ti álmatok is szentytelen: annak révén még gazdag, boldog lehetek.

Várhatta az öreg a fia, vagy a menyé ál-

Majd a szünet alatt *Fejérváry Géza* báró honvédelmi miniszter kezdeményezésére hangos „éljen Vészi!“ kiáltások hangzottak el.

Az ujoncjavaslatok ellen Olay Lajos szövege fel elsőnek, a ki Apponyit és a volt nemzeti pártot támada a pártja nagy tetszése mellett. Aztán valami Rakovszky-féle fekete könyvvel fenyegette a szabadelvű-pártot, a mi kacagást keltett a jobboldalon, a hol unisono kérédeztették:

— Hol a fekete könyv? Olvassa fel! Nem félünk Rakovszkytól!

Olay hamar befejezte beszédét, mire *Egry Béla* beszélt hosszabban.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Fejérváry Géza* báró, *Széchenyi Gyula* gróf és *Plósz Sándor* miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Neumann Armin előadó betérjeszti a ságháji konzulátusról szóló jelentést.

(A közös hadsereg.)

Kecskeméthy Ferenc a miniszterelnök tegnapi közbeszólására azt adja elő, hogy az 1867. évi 68-iki törvényekben nincs szó közös hadseregről, csak az 1875. LI. t. cikkbe csempeszték be a közös hadsereg kifejezést.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy az illető törvénycikk közös védelemről és közös hadügyről szól, és így, miután ennek egyetlen szerve a közös hadsereg, más alatta nem is érthető.

Kecskeméthy válasza után

Elnök jelenti, hogy *Nessi* a házszabályokhoz szól.

(Az interpellációk.)

Nessi Pál az interpellációkra adandó válaszokat sürgeti meg.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a még függőben levő interpellációkat mielőbb elintézi.

Nyegre László jegyző jelenti, hogy *Nessi* a komáromi katonai botrány, *Kubik* a kabinetiroda németnyelvű kiadmányai és *Schmidt* a magyar honosoknak Ausztriában való házassága tárgyában interpellálni fognak.

Elnök: A szokott időben fognak előterjesztetni.

Felkiáltások a szelbalon: Két órakor!

Kubik Béla 2 órára kéri kitűzteni az interpellációkat.

Széll Kálmán miniszterelnök kéri, hogy az időt ne kitöltésre, hanem betöltésre használja fel a Ház és fél 3-kor kezdjék meg az interpellációkat.

Kubik Béla feláll.

Felkiáltások: Nincs joga szólani!

teremtényének képzelte magát, most pedig fejébe vette, hogy őt magasztos hivatásra szemelték ki az öregek: felujítani a család régi fényét, nagyságát mintegy isteni elismerésül a királymentés nemes tettének...

Kévélyen rontott be *Botond* fiához, ki éppen húst mért és vágott a vevőinek.

— Csak olyan bolond voltál, mint én. Kibált villogó szemekkel. Buta paraszt családhoz sülyedtél. Nincs gyermeked... jaj! ha kihal veled a *Hernádfai* név. Pedig álomban *Béla* király azt üzenté, hogy áldottak lesznek maradékaink. Te léssz az oka, ha ez be nem teljesül. Átkom legyen a szemfedőd!

Elfordult és ment. *Botond* afféle heves mászárós vér egy pillanatra azon gondolkodott, ne hajtsa-e a keze ügyében lévő bárdot az öreg nyakszirtje felé... de aztán lehanyatlott a karja és lenyelte a keserűségét is.

Istenem! Zugolódhat-e azért, hogy a családi szentélyből, a szeretet, boldogságnak eme kicsiny, de édes fészkeből a legszebb butor darab, a bölcső hiányzik.

Felesége mellett termett, hogy szeliden csitítsa. Es ott a vevők szemeláltára, formás karjaival átölelte az óra nyakát és életszintől duzadó arcát a vállára hajtva, sugta neki:

— Ne haragudj, ádra. Mióta a lutrin nyert, azt a kis józanságát elveszítette. Mennyi fura dolgot cselekszik... Nem bír vele senki.

mát. Hogy vigak, megelégedtek, boldogok, egyebet nem tud felőlük. Fialatok, erősek, egészségesek, mosolyogva dolgoznak, türelemmel végzik a napi munkát s meleg szeretettel enyhítik életük küzdelmeit. Szemükben jókedv, öröm, sziveik nyitak, elégtelenség honol bennük, mint nemes érc a bánya mélyében.

Pár hónap telt el így. Az öreg feküdt, kelt, s ha *Botondné* könyörületből nem gondoskodik róla, bizonyára éhen hal. Teljesen meg volt törve, naponta fogyott az életerő.

Egy délután mégis jobban érezte magát. Kivánszorgott a kapu elé, hogy a napon sütkérezzék.

Egyszer csak a fia, *Botond* rohant hozzá lelkenedve. Lehajolt hozzá s örömkiláltással, igaz szeretettel a nyakába borult.

— Apám... édes apám... Üzent a *Béla* király. Egy kis aranyos poronyt, az én fiam hozta még egy órával előbb az üzenetét. Milyen erős, vaskos kölyök. *Domokos* lesz a neve... s máris a hármas számot zögcicséli. Nem régen még ketten voltunk, én meg a feleségem... most már hárman vagyunk... ez az igazi nyereség! Egy új *Hernádfai*!

Felemelte apját a küszöbről.

— Nyertünk! Rikoltott *Domokos* csillogó szemekkel. Es öreg legény létere sirva fakadt.

Elnök nem engedi felszólalni.

Kubik: Személyes kérdésben kér szót. (Zichy Jenő gróf, majd Vészi József belépnek a terembe. Zichyt balról, Vészt jobbról megéljenzik). Ismétli, hogy fél 3-kor késő lesz.

Elnök felteszi a kérdést és a szövegeket felkiáltásaira megszámlálhatja a szavazókat, mire kiderül, hogy a Ház határozatképtelen.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

a Ház elhatározta, hogy az interpellációkat fél 3-kor kezdik meg.

(Az újoncjavaslatok.)

Olay Lajos: Annak okát, hogy a kormány ezt a törvényjavaslatot benyújtotta, abban is látja, hogy a szabadelpártban különböző hatalmi tényezők és töredékek vannak és nincs pártegység. Apponyi és a volt nemzeti párt 25 évig állott ellene minden paktumnak és akkor, a midőn elveik fenntartásával bevonultak a szabadelpártba, azt hitte, hogy jobb idők következnek a hazára. De a kvótát mégis fel emelték, sőt most a katonai javaslatokat is megakarják szavazni. Pedig mindig bizott Apponyiban, mert egy hazafias kijelentése bámulatra ragadta. A midőn ugyanis azt kérdezték tőle, mit fog tenni, ha kormányra kerül, azt mondta, hogy ők csak 5-6 hónapig lesznek kormányon, mert Bécs nem fogja teljesíteni az ő követeléseiket, de majd ismét kormányra kerülnek, és akkor győzni fognak.

Ezután a régi szabadelpártot támadja, és felemlíti Apponyi memorandumát, a melyet magának, Apponyinak kellett volna nyilvánosságra hozni. Nem tudja, miért vonták felelősségre Singer Zsigmondot a memorandum közléseért. Hiszen minden lap természetesen megvásárolja a politikai titkokat és soha se vonták ezért őket felelősségre. Singert mégis még a zárt ülésben becsületében is megsértették. Miért türte ezt a szabadelpárt? Mert Rakovszkytól félték. Rakovszkyt ugyanis van egy könyve, a melyben 72 szabadelpárti képviselő van bejegyezve, a kik állítólag inkompatibilisek. Lehet, hogy nem azok, de félnek a hajszától és Rakovszky nagy hatalmától. (Nagy derűtség, a néppártiak tapsolnak.) Felkiáltások a szabadelpárton: Hol van az a fekete könyv? Olvassa fel Rakovszky! Nem félünk tőle! Senkisémet fél!

Rakovszky (a Ház asztalához lép). Itt a könyv! Az inkompatibilitás könyve!

Olay Lajos ezután kijelenti, hogy az újoncjavaslatokat nem fogadja el. (Helyeslés a szövegeken.)

Egry Béla szintén a javaslatok ellen beszél és polemizál a jobboldali szónokkal. Kifogása van az újonckiképzés ellen is. Felpanaszolja, hogy az altisztek kegyetlenül bánnak a legénységgel, a magyar bakát, ha németül nem tud, a tisztet butáknak tartják. Az altiszteket egyáltalán ki kell képezni. Csudálkozik, hogy szavazhatja meg a többség ezt a javaslatot, a mikor nem tudja senki, hogy mennyibe fog kerülni az újoncemelés. Nem is lehet most kiszámítani. Szünetet kér.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Egry Béla a nemzeti követelésekről szól. Az a nézete, hogy semmi ígéret sem fog teljesedni, mert Bécs minden magyar követeléstől tartózkodik. Felemlíti a bécsi Reichsrathban elhangzott magyarfaló beszédeket és Luegert állítja előtérbe annak igazolására, hogy Bécsben minden tényező ellenünk dolgozik. A hadseregben a magyar vezénnyelv behozatalának követelése jogosult és ezt Deák beszédeiből is bizonyítja.

Madarász Imre és Makkai Zsigmond beszéltek a javaslat ellen, a házszabályokhoz szólva.

Rátkay László tiltakozva említi föl, hogy a Ház asztalán levő katonai sematizmusban a magyar helységnevek németül vannak felemlítve.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy mióta a helységnevekre vonatkozó rendeletet kiadta, azóta mindenütt és a katonaságnál is betartják azt. A Rátkay által említett sematizmus még a rendelet előtt való időből való.

(A kabinetiroda levelezése.)

Kubik Béla a kabinetiroda német levelezése tárgyában interpellálta a miniszterelnököt.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a kabinetiroda magánfelekkel magyarul levelez. A Kubik által említett németnyelvű értesítés tévedésből eredhetett. Egyébként a kabinetiroda nem közjogi hatóság.

Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A törökországi reformok.

Konstantinápoly, március 11. A porta Ausztria-Magyarország és Oroszország nagykövetivel kivonatatosan közölte azokat az intézkedéseket, a melyeket a három vilajetben az elfogadott reformok alapján eddig végrehajtottak. Egybehangzó konzuli jelentések konstatálják, hogy a macedón bizottságok buzgón folytatják a propagandát. A I gutóbbi jelentések óta négy új, a bizottság felbujtására elkövetett gyilkosság és egy gyilkossági kísérlet történt a monasztiri vilajetben.

Vita a közműhelyről.

(A város közgyűléséből.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 11.

A város mai közgyűlésén a legterjedelmesebb vitatkozás az Aradon felállítandó közműhelyről folyt. Valóságos kis obstrukció folyt a tanács javalata ellen, mely a közműhely felállítása mellett foglalt állást s bizonyos bonifikációkat helyezett kilátásba az aradi villamos társulat javára a közműhely felállításának ellenében.

Bár azok az ellenértékek, amelyeket ezuttal adtak volna a villamos társulatnak, jóval kevesebb értéket képviselnek, mint ennek az ügynek első tárgyalása alkalmával felajánlott kedvezmények, a közgyűlésen mégis heves ellenzéke volt a tanács javaslatának. Végül úgy intézték el a kérdést, hogy — miután a bizottsági tagok nagyrésze nem tudott tiszta képet nyerni az adandó szolgáltatások értékéről — a jövő hónapi közgyűlésig elhalasztották a döntést.

A vita lefolyása a következő volt:

Varjassy Lajos tanácsos ismertette a közgyűlési tárgyat: a villamos társulat a kormány szubvenciójával felépíti a közműhelyt, a város pedig lemond arról, hogy az a 600 négyszög ölnyi terület, amelyre a közműhely épül, a gyártelep átháramlása alkalmával a város tulajdonjába menjen át, továbbá a megváltási jogát tíz évre felfüggeszti.

Kristyóry János volt a tanács javaslatának első ellenzője. Nem akar belemenni olyan ügyletbe, amelynek végét ötven évvel előrelátni nem lehet s így az kétséges. Ma divat az, ha valami hasznot akarnak valamely vállalatnak teremteni, hogy az iparpártolás jelszavát rántják elő; ő ebben az esetben nem hiszi, hogy az aradi iparosoknak valami nagy előnyére lesz a közműhely. A város északi részén akarják a telepet létesíteni, már pedig a városháztól a radnai-utig a legkevesebb iparos van. Hogyan lehet elképzelni, hogy az a rácvárosi iparos napokint négyszer vándoroljon ki a radnai-utig a munkájával? Az asztalos aggódva félti fáját a nedvesedés ellen s ki fogja őt biztosítani arról, hogy utközben eső nem éri? Azt mondják, hogy fedett *automobil-kocsikon* fogják a munkálandó anyagot a közműhelybe szállítani. De ki fogja fizetni a szállítási költségeket, nem az iparos? Az a véleménye, hogy ha a közműhely a radnai uton épül fel, tönkre fogja tenni az ugyanis hanyatló többi városrészeket. Az aradi iparosságnak nincs szüksége a közműhelyre, adja inkább a miniszter azt a pénzt, amit a közműhelyre szánt az iparosoknak kamatnélküli kölcsönnek. Azt indítványozza, hogy vegyék le a napirendről ezt a kérdést.

Steiner Jakab csatlakozik a Kristyóry János indítványához.

Institóris Kálmán polgármester a közműhelyt olyan intézménynek tartja, melyre az aradi iparosságnak nagy szüksége van, s miután a városnak semmi megterhelésével nem jár annak felállítása, nem látja be, hogy miért kellene ezt az ügyet a napirendről levenni. A város csupán negatív kedvezményeket ad: beletnyugszik abba, hogy tíz éven belül nem váltathatja meg a villam-telepet. Hát volna a városnak pénze arra, hogy tíz éven belül megváltsa azt a telepet? Ha nem fog prosperálni a közműhely, az sem a városnak, sem az iparosoknak kára nem lesz. A város azonban kap egy nyolcvanezer korona értékű épületet, amely jelentős adóalap, s nyer nappali áramot.

Kiss Ferenc nem a szönyegen fekvő javaslatról, hanem a közműhely-intézményről szól. A lapokban olvasott olyan állítást, hogy az iparosok maguk sem kívánják a közműhelyt, s hogy az felesleges. — Ez nem igaz, az aradi iparosok évek óta foglalkoznak a közműhely megteremtésének eszméjével, mikor belátták, hogy géperő nélkül nem versenyezhetnek a nagy iparral. Ami a felállítandó műhely-telep helyét illeti, arra az a megjegyzése, hogy ott csak félgyártmányokat készítenek, az iparos el sem megy a közműhelybe, a távol fevése tehát nem nagy baj, ha már a miniszter azt kívánja, hogy ott építsék fel. Megengedi, hogy Erzsébet városban nem vált be a közműhely, de azt általánosítani nem lehet, az egy modern, jó intézmény s könnyelműség volna az elől kicsinyesen elzárkózni, különösen, ha a városnak semmiféle megterhelésével nem jár.

Varjassy Lajos felvilágosítja Kristyóryt arról, hogy itt nem ötven éves szerződésről van szó, csupán arról, hogy a megváltási jogot tíz évre felfüggesztik. Az iparosok már négy év óta sürgetik a közműhelyt s maga Hegedüs miniszter is járt itt az érdekében. Egyszer akar tenni valamit a kormány az aradi ipar érdekében s ekkor is vannak olyanok, akik ezt nem akarják elfogadni.

Nagy Sándor dr. halasztó indítványt tesz. Az a pénz, amit a miniszter ad, nem a kormányé, hanem az országé s így a törvényhatóságnak erkölcsi kötelessége megakadályozni azt, hogy ez a pénz elpazarolódjék. Nem az iparosoknak jut az a néhány százezer korona, hanem egy gazdag bankgyárnak. Azt javasolja, hogy az ezen ügyre vonatkozó iratokat, szerződéseket nyomassák ki, küldjék meg minden bizottsági tagnak s csak ha ezek áttanulmányozták, akkor — a jövő havi közgyűlésen — tárgyalják a kérdést.

Kotsis Lajos és Varjassy Árpád a javaslat mellett, Deutsch Bernát pedig ellene érveltek.

Boros Vida a javaslatnak különösen azon része ellen szól, mely a telek-átengedésre vonatkozik. Ötven év múlva értékes lehet az a terület, amelyet ma ingyen akarnak elajándékozni, már pedig — s ezt többször hangsúlyozta már — ennek a városnak több elajándékozni való földje nincs. S miután tényleg egy teleknek ingyenes átengedéséről van szó, nem lehet róla egyszerű szótöbbséggel dönteni, hanem csak úgy, mint ahogy törzsvagyon elidegenítéséről kell határozni.

Steiner Jakab ismételtén a javaslat ellen szól, dr. Nemess Zsigmond pedig dr. Nagy Sándor javaslatát pártolja. Institóris Kálmán polgármester végül szavazásra tette föl a kérdést.

A halasztó indítvány mellett negyvenen szavaztak, ellene pedig harmincketten s így a kérdést dr. Nagy Sándor javaslatának elfogadásával csak a jövő havi közgyűlésen fogják eldönteni.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Bob herceg, operette. (Bérlétszűnet.)
 Péntek: Bob herceg, operette. (Páratlan bérlét.)
 Szombat: Bob herceg, operette. (Páros bérlét.)

Bob herceg.

— Bemutató előadás. —

Ha a mai premiér-közönség véleményét összegezném és abból az eredményt kivonatolnám, akkor az nem más, mint az, hogy végre oly magyar eredeti operetthez jutottunk, mely diszére válik a librettó-irodalomnak és mely különösen zenei szempontból bátran vetekedhetik a francia és angol modern operettek bármelyikével.

Es ezt a vívmányt két ifjú embernek köszönhetjük, kiknek első nagyobb műve a Bob herceg. A fővárosi bírálata nem mindig megnyugtató reánk vidékiekre; azokban gyakran találunk olyan rugókat, melyeket nem a darab belső tartalma hoz mozgásba, hanem bizonyos klikknek, bizonyos koteriának speciális érdeke. Az sem mond sokat, ha egy darab a fővárosi színpadokon többször kerül előadásra, ez még nem a darab értékének vonzóereje.

De a mai bemutató megmagyarázza nekünk, hogy Bob hercegnek a Népszínházban 75-ik előadása nem mondva csinált eredmény, hanem az operetthez rejlő művészi erő, mely estéről-estére új tisztelőket szerez a szerzőknek.

Hja, a Népszínház! — így sóhajtott fel eddig a mi színházi habitűnk — Azt a kiállítást, azt az előadást persze mi itt vidéken nem élvezhetjük — hol is vagyunk mi ettől!

Igaza volt a mi emberünknek. Az ezelőtti színházigazgatás alatt oly messze estünk mi egy fővárosi színházról, mint Makó Jeruzsálemről. De ma már ennek a fájdalmas sóhajnak nincs értelme, mert minden elfogultság nélkül, a mai premiér átélézése után, bátran mondhatjuk, hogy a színház, az előadás, a kiállítás fővárosi színvonalon állott.

A színügyi bizottságnak a társulatra vonatkozó bírálata most még élésebben kirí, mint eddig, és rányomja a tájékozatlanság, a hozzá nem értés belyegét. De nem a jegyzőkönyvezés, nem a hivatalos körmönfont határozathozatal dönt ebben az ügyben, hanem az a benyomás, mely a közönséget ma is lelkesítette és mely a darabnak, valamint az előadásnak fényes sikeréről beszél.

Rózsa Lili ma legszébb diadalát aratta. Az ő Bob hercege egy sorba áll Fedák Sári alakításával. Megjelenése, pompás toalettjei, tánca, és művészi játéka, valamint éneke, Bob herceget szívünkhöz oly közel állította, mint Fedák Sári. A kiváló színésznő érdeme, hogy e remek szerep úgy érvényesült, mint azt a költő elképzelte és mint a zeneszerző idealizmusa, költői rajongása megálmodta. A szöveg drámai részében a drámai hősnő erejével fogta meg a szíveket, a pajzanságban a pezsgő élet üdeségével hevített, a szerelem kitöréseiben az ifjú szívének minden elementáris dobbanásával lepett meg és táncoló kedvében a prima ballerina lengő szökkenésével bizsergettette meg idegeinket. A sokoldalúság oly fényes változatai előtt állottunk, hogy szívesen nyújtjuk mi is neki a virágkoronát, mint méltó szimbólumát a közönség teljes elismerésének.

Karácsonyi Mariska mint Anie szép hangjával, tükéletes énektudásával a lyrai elemet juttatta érvényre és méltó volt annak a mi Bob hercegünknek szereimére.

Az operett humorját Polgár és Sarkadi képviselték, mindkettő azzal a művészi sajjá-

tossággal, mely az igazi jókedvet tudja a közönségben felkölteni.

De ne részletezzük az egyesek érdemeit, tartsuk elénk a mai bemutató általános képét és adjuk meg a legőszintébb elismerést. Bob herceg előreláthatóan hosszú ideig fog köztünk maradni és bizonyosra vehetjük, hogy egy kis jubileum itt is vár rá. *Carolus.*

* A kis herceg operettből, mely legközelebb színter kerül, megkezdődtek a próbák. A címszerepet Zilahyné S. Vilma fogja énekelni. A reprizre az igazgató fényes kiállítást csináltat.

* Két repriz. Két operetthez készül most az operette személyzet, úgy, hogy a reprizek egymásután színter kerülhessenek. A model főszerepét Zilahyné S. Vilma játssza, míg a Göröggrabszolga három női főszerepét B. Répási, Rézsa Lili, Sz. Karácsonyi Mariska. A személyzet naponta tanulja az angol láncokat.

* A makói szinkör. A csanádmezei szingygyámoló egyesület választmánya pénteken délelőtt tart ülést, melyen a szinkör további építése felett határoz. Ekkorára megérkeznek Czigler Győző műegyetemi tanártól a szinkör tervai s valószínű, hogy a választmány kőfallal építeti fel a szinkört s a nézőtér az eredeti tervtől eltérőleg jóval megnagyobbítja.

* Színészet Buttyinban. Bessenyei Lajos színgazgató, mint tudósítónk írja, körútjában Buttyinba érkezett, ahol holnap, csütörtökön kezdi meg előadásainak sorozatát tiz tagu társulatával. Műsorában főképen vígjátékok vannak s eddig előadásra tűzettek: A végrehajtó, A váróterem és a házasság élet politikája. Március 15-én hazafias alkalmi előadást rendez. Buttyinban érdeklődéssel várják a szintársulatot, melyet az előző helyeken történt szereplése után igen jó hír előzött meg.

Csanádmezeje feliratai.

(A pálinkaivás korlátozása. — Ingyenes jogvédelem a szegényeknek. — A községi adó leszállítása. — Selyemtenyésztés Mezőhegyesen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, március 11.

Csekély, meglehetősen lanya érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtt Csanádvarmege közigazgatási bizottsága március havi rendes ülését.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter Makóra érkezése, az új motoros kocsi bemutatása körül csoportosult az érdeklődés, amelyből aztán így nagyon szegényesen maradt a közigazgatási ügyek számára. Tiz óra után az elnöklő Meskó Sándor dr. főispán át is adta az elnöki széklet ifj. Návay Lajos dr. alispánnak, ő pedig Justh Gyulával az állomáshoz hajtatott a kereskedelemi miniszter üdvözlésére, aki táviratban tudatta megérkezését s arra kérte Justh Gyulát, hogy Meskó főispánnal várja meg.

Az ülésen Návay Lajos dr. alispán éves jelentése keltett csak nagyobb érdeklődést. A közigazgatás minden ágáról nagy részletességgel beszámoló jelentés kiemelkedő passusai azok, amelyekben jelenti az alispán, hogy felirt a kormányhoz a szesz ital-fogyasztás korlátozása, a szegények ingyen jogvédelmének szervezése és a községi terheknek államsegély adásával leendő leszállítása érdekében. Az alispán mindhárom javaslat szükségességét indokolja s miután egyik felterjesztésére sem kapott választ, indítványozza, hogy a bizottság is irjon fel a felterjesztések mellett.

Justh Gyula minden tekintetben magáévá teszi az alispán álláspontját s indokálva is egyet ért. Az italmérés korlátozására nézve azonban megjegyzi, hogy itt a belügyminiszter jóakarata keveset ér, ha a pénzügyminiszter egyre-másra adja a korlátlan italmérési engedélyeket, csak hogy fedezni tudja azokat a költségeket, amiket a nemzet épen nem óhajt látni az állami költségvetésben. Irjanak fel tehát a

pénzügyminiszterhez is, hogy ne adjon ki anynyi korlátlan italmérési engedélyt s ne a szegény emberek részegeskedésére számítva, állítsa egybe a költségvetést. Az ingyen jogvédelemre nézve kérde az alispán, hogy a közigazgatási hatóság utján akarja-e szolgáltatni azt, mivel más uton gondoskodik róla a törvény is. Az alispán igenlő válasza után Justh Gyula ki jelenti, hogy a javaslatokhoz hozzájárul.

Vinckler István kir. ügyész az italfogyasztás korlátozása tekintetében Svédországra hivatkozik, ahol 40 év alatt egészen megfordultak a viszonyok. Korlátozni kell a kocsmák számát s szigorúan büntetni a kocsmáros, aki részegségig ad italt vendégének.

A jelentés kapcsán még Hervay István főjegyző szólalt fel a selyemtenyésztés érdekében, amely eddig azért nem fejlődhetett nagyobb mértékben, mivel nincs kellő mennyiségű eperfa. Indítványozza, hogy a bizottság kérje fel a földmivelügyi minisztert, engedjen át a mezőhegyesi kincstári birtokból 20 katasztrális holdat eperfa-nevelésre.

A bizottság úgy az alispán javaslataihoz, mint a főjegyző indítványához egyhangulag hozzájárult.

A szakreferensek előadásaira került ezután sor, amiket vita nélkül tudomásul vettek s az ülés 12 óra után véget ért.

A tisztviselők fizetésrendezése.

(A törvényjavaslat a pénzügyi-bizottságban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 11.

Az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat ma délután foglalkoztatta a képviselőház pénzügyi bizottságát, mely ezuttal részletesen foglalkozott a javaslattal, szakaszonként tárgyalva azt.

Nagy jelentőségű ez a bizottsági tárgyalás a javaslatra nézve, mert ez fogja körülbelül eldönteni a sorsát és ez a bizottság intézi el azt a temérdek kérvényt, módosító javaslatot, mely a törvényjavaslat megjelenése óta a képviselőházhoz érkezett.

A pénzügyi bizottság Berzeviczy Albert elnöklete alatt ma délután két órakor ült össze.

Az első szakasznál elfogadta a bizottság a javaslat előadójának azt az indítványát, hogy a fizetés minimuma 1400 koronában állapíttassék meg. A minimum felemelése iránti kérvényeket a bizottság elvetette.

Hegedüs Loránt indítványozta ezután, hogy a segédhivatali főigazgatókat sorozzák a VII-ik fizetési rangosztályba. A bizottság az indítványt egyhangulag elvetette.

A bírósági végrehajtók javadalmazásáról szóló szakasznál Barta Ödön felemlítette, hogy a bírósági végrehajtóknak a legkülönbözőbb jövedelmeik vannak, itt rendezni, illetve egyöntetűvé kellene tenni a javadalmazást.

Plósz Sándor igazságügyminiszter kijelenti, hogy a végrehajtás reformjánál elintézés alá kerül ez az ügy is.

A nemrég államosított megyei számvevőségek kérvényével is foglalkozott a bizottság. Ezek a számvevőségek kérték azt, hogy az állami tisztviselőkre vonatkozó intézkedéseket terjesszék ki ő reájuk is, továbbá, hogy a megyéknél eltöltött szolgálati éveiket vegyék figyelembe.

Az első kérelmet a bizottság elfogadta, a másodikra vonatkozólag Szell Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy többször hangoztatott álláspontján most is megmarad, hogy t. i. senki se kapjon kevesebb fizetést, mint eddig kapott s így az államosított megyei számvevőségek sem fognak kevesebbet kapni, mint

a mennyit a megyénéi kaptak. A nyugdíjnal pedig be fogják számítani azokat az éveket, melyeket a megye szolgálatában töltöttek el.

Miklós Udön köszönettel veszi tudomásul a miniszterelnök kijelentését. Foglalkozott a bizottság a tanfelügyelők és a pénzügyigazgatásági tisztviselők kérvényeivel is.

A tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

A Vészi-Zichy párbaj.

(Izgalmas jelenet a párbaj után.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 11.

Gróf Zichy Jenő a képviselőház hétfői ülésében, napirend előtti felszólalásában, sértő kifejezésekkel illette Vészi Józsefet, aki e miatt Gajári Géza és Seacelláry György segédei által provokáltatta gróf Zichy Jenőt. Ez utóbbi Rakovszky Istvánt és gróf Wilczek Jánost nevezte meg segédeikül.

A megbízottak tegnap a képviselőházban tanácskoztak és pisztolypárbajban állapodtak meg, mely ma délelőtt folyt le az üllői-uti Ferencz József-honvédlaktanyában. A feltételek a következők voltak: egyszeri golyóváltás 25 lépés távolság, öt lépés avánszál.

Zichy orvosa dr. Farkas László, Vészi dr. Herczel tanár volt. A párbajt Gajári Géza vezette.

A felek felállítása után Gajári olvasta a másodperceket. Kilencig olvasott, de eddig a felek egyike sem lőtt. A tizedik másodpercben Vészi a levegőbe lőtt, Zichy egyáltalában nem élt a lővés jogával. Az avánszót a felek egyike sem vette igénybe. A segédek ezután a párbajt befejezettnak nyilvánították és jegyzőkönyvet vettek fel a lovagias ügy elintézéséről. A felek nem békültek ki. Zichy Jenő és Vészi József a párbaj után azonnal a képviselőházba hajtottak, ahol a saját pártja mindegyiket nagy éljenzéssel fogadta.

A segédek a párbaj után a következő jegyzőkönyvet adták ki: Jegyzőkönyv, felvétel Budapesten, 1908. évi március hó 10-én a Vészi József ur és gróf Zichy Jenő ur között felmerült lovagias ügyben. Gajári Géza és Seacelláry György urak, mint Vészi József ur megbízottjai kérték gróf Zichy Jenő urtól az utóbb nevezett által a magyar képviselőház folyó évi március hó 9-én tartott nyilvános ülésén tartott beszédében foglalt sértésért. Rakovszky István és gróf Wilczek Frigyes urak, mint gróf Zichy Jenő ur megbízottjai, felők nevében elégtételadásra késznek nyilatkoznak. Vészi ur megbízottjai felők nevében kardpárbajt indítványoznak, mire gróf Zichy Jenő ur megbízottjai kijelentik, hogy felők a jobb kéz mutató és középső ujjának bónasága következtében a kardot tartani nem tudja, minek következtében pisztolypárbajt proponálnak. Ezen proposíciót Vészi József ur megbízottjai elfogadván, közös egyetértéssel a következő feltételek lettek megállapítva: Egyszeri golyóváltás sima, légynélküli pisztolyokból, 25 lépés távolság, öt-öt lépésnyi avánszál, tíz másodperc célzási idő, csütörtök számít, de joga van akármelyik félnek a célzási időn belül a csütörtököt mondott gyutacsot másikkal kicserélni és lőni. A pisztolyok fegyverkovács által töltendők. A párbaj ideje és helye: a József főherceg laktanyának lovardája, (Honvédlaktanya, az üllői út végén) folyó évi március hó 11-ének délelőtti tíz órája. Kelt mint fent. (Aláírások). Folytatolagos jegyzőkönyv. A párbaj a fenti megállapított feltételek értelmében szabályszerűen lefolyt. (Aláírások.)

A Magyar Szó ma esti számában, közli, amint tudósítónk táviratozza, hogy Zichy Jenő és Vészi József párbajánál izgalmas jelenet folyt le. Mikor Vészi a megállapított időben kilőtte fegyverét, a párbajnak a feltételek szerint vége lévén, sarkon fordult és elindult.

Zichy ekkor öt lépést tett előre és a célzási időn túl Vészire célozva, lőni akart. De amikor látta, hogy Vészi elindult, azt kérdezte a segédeitől.

— Hát ez miért távozik?

A segédek erre Zichy Jenőhöz ugrottak, a ki nagyot hall és a fülébe kiáltották:

— Vége a párbajnak!

Wilczek pedig kivette a pisztolyt Zichy kezéből. A segédek ennek dacára, arra való tekintettel, hogy Zichy nagyot hall, szabályszerűnek mondták a párbaj lefolyását.

A város közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 11.

Urbán Iván főispán helyett, aki a motoros vasutat tanulmányozó kereskedelmi miniszterrel van, Instilóris Kálmán polgármester elnökölt a mai közgyűlésen. A városatyák meg lehetős gyéren voltak jelen: egy kis közműhely harcánál egyéb érdekesség alig ígérkezett. A közgyűlésen volt még egy „szerepváltás.” Lócs Rezső adóügyi tanácsos váratlanul annyira berekedt, hogy a referátát alig hallhatóan tudta csak előadni: helyette Vannay Gyula aljegyző „ugrott be” és referálta a Lócs reszortjába tartozó ügyeket.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

(Napirend előtt.)

Napirend előtt az einöklő polgármester javaslatára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy József feherceget hetvenedik születésnapja alkalmából üdvözlí s egyuttal részvételnek ad előtte kifejezést nőtestvéreinek: Erzsébet főhercegnőnek elhunytá felett.

(A villamos.)

A közgyűlés ezután megjegyzés nélkül tudomásul vette a polgármester havi jelentését s áttért az Aradon létesítendő munkaközvetítő kérdésére. A kereskedelmi miniszter ugyanis Aradon a város anyagi támogatásával munkaközvetítő intézetet akart felállítani. Sarlot Domo kos főkapitány azonban a miniszterhez felterjesztendő memorandumban kimutatta, hogy miután az aradi ipartestület kebelében egy ilyen munkaközvetítő intézet létezik s ez az igényeknek kifogástalanul és dicséretesen megfelel, külön munkaközvetítő felállítása Aradon felesleges.

A villamos vasút ügyével röviden végzett a közgyűlés. Könnyen tehetette, mert a jogi bizottság olyan alapos javaslattal látta el az a tárgyat, hogy azon javítani sem lehetett, mód sitáni sem kellett. Tudomására hozták a kereskedelmi miniszternek, hogy a lóvasut-társasággal — az akkori miniszter ohaja dacára — megegyezésre jutni nem sikerült, ennél fogva mondja ki a kormányhatóság, hogy a város most már szabadon választhat az pályázati ajánlatok között s a közuti vasut kiépítésével azt a vállalkozót bízhatja meg, akivel a megegyezés legelőnyösebben sikerül.

(Steiner a földadó ellen.)

Elfogadták a tanács előterjesztését arra nézve, hogy a város intézzen főiratot a képviselőházhoz a házbéradó leszállítása és az arról szóló törvény módosítása érdekében.

Steiner Jakab azt indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a földadó leszállítása iránt is. Az is borzasztó nagy.

— Az nincs napirenden, — mondta a polgármester. Csak azt lehet tárgyalni, a mi ki van tűzve.

— Aják! — kiáltotta Steiner. (A gyöngébbek kedvéért: ez a szó szláv nyelven azt jelenti, hogy ő nem! Mert szereti Steiner használni s tudja.) Pótindítványt teszek.

— Tessék írásba foglalni és benyújtani!

A polgármester kimondta a határozatot, hogy a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadja.

— Azért én beadok indítványt, — mondta vészitjósloán Steiner.

(A tizedik patika.)

Setrászay Antal gyógyszerész kérelmét, hogy Aradon tizedik patikát kapjon, elutasí-

tásra ajánlják a belügyminiszternél. A közegészségügyi bizottság konstataulta, hogy Aradon alig jut 6000 ember egy patikára. Az pedig kevés.

— Add uram, hogy több ember és kevesebb patika legyen! — szolt valaki közbe a gyógyszerészek közül.

(Az árvaszék adósal.)

A közgyűlés az 1901. évben az árvapénztári szabályrendelet módosításával kimondta, hogy az árvapénztárból adott kölcsönök után nem követeli a törlesztés megfizetését, hanem megelégszik egyelőre a kamattal. Ezzel a pénzvisszonyokon akartak segíteni. Azóta azonban az ingatlanok ára leszállott, úgy, hogy némely esetben a törlesztés elmaradása veszélyeztette a kölcsönt. E miatt most kimondták, hogy a folyó év második felében az árvapénztár adósal 5% tőketörlesztést is tartoznak fizetni, az árvaszéknek jogában van ott, a hol a kölcsönre háromszoros értékű biztosítás van, a tőketörlesztést időről-időre elengedni.

(A vitás fogatok.)

A tanácsot nemrég utasította a város, hogy a kövezeti alap kiadásainak csökkentéséről gondoskodjék. A tanács ezt aképp oldotta meg, hogy a kövezeti alapot terhelő fogatok közül ötöt törölt, a miáltal 9800 koronát takarítottak meg, 3600 korona elesik a vámfelügyelői állás megszüntetésével.

Steiner Jakab ellenezte az öt fogat megszüntetését. Azokra a köztisztaság érdekében szükség van, s a város azzal nem takarít meg semmit.

Szavazásra került a sor. A többség a tanács javaslata mellett állott föl.

— Kérem megolvasni a szavazatokat! — követelte Steiner.

Megtörtént. Hanem azért a többség nem lett kisebbség.

— Meg van most elégedve Steiner ur? — kérdezte a polgármester.

— Azért megfelebbezem! — vetette oda dacosan Steiner.

(Útoák a ligeten át.)

Wesely I. Pál és társai kérelmét, hogy a ligeten keresztül utcát nyithassanak, elutasították. A liget üdülőhely és a közlekedés érdeke nem kívánja, hogy azt új utcákkal tönkretegyék. Különben is a ligetet a város adományozás u ján üdülőhely céljaira kapta s így az más célra nem használható.

Avarffy Géza a ligetben jogtalanul kivágott fák ügyében akart szólni. Tisztázni kell a kérdést: ki a gazda a ligetben?

— Ez nem tartozik a tárgyhoz — mondta a polgármester.

— De összefügg azzal!

— Tessék interpellációt tenni, vagy indítványt benyújtani.

— Akkor elállok a szótól.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

(A gyermekmenhely.)

Az állami gyermekmenhely fölépítésének kérdését bonyolította az, hogy a törvényhatóság az átengedett teleknek átírásához csak föltételelesen, t. i. csak az esetben, ha az építkezés 1904. év végeig megtörténik, járul hozzá. A polgármester indítványára kimondták, hogy miután az építkezés még ez évben megkezdődik, a telekönyvi bekebelezést föltétlenül megengedik.

A siketnéma iskola államosítása iránt való kérelmet a vallás- és közoktatásügyi miniszter megtagadta, de válaszában kifejezte azt is, miszerint őszintén sajnálná, ha Arad vonakodnék e nélkül az iskolát tovább fenntartani, mert ez esetben azt a szegedi vagy a temesvári iskolába fogja beolvasztani. Az iskola felügyelő bizottsága indítványára kimondta a közgyűlés, hogy az iskolát tovább is fenntartja, de a címét megváltoztatja, eképp: Siketnémák államilag segélyezett aradi iskolája. Arad, Csanád, Békés és Biharmegyét az eddigi támogatás fölémelésére kéri, és megkeresi, hogy az illető megyék törvényhatóságai az iskola felügyelő bizottságába két-két tagot küldjenek ki. Az iskola céljaira országos gyűjtést indít, az említett megyék anyakönyvi hivatalaiban gyűjtő perseyeket helyez el, s ezen kívül, zsurokat, estélyeket és fölolvasásokat rendez az iskola javára, megkeresi a minisztert az államsegély fölémelésére, továbbá arra, hogy a váci siketnéma iskolánál levő országos alapítványok közül ne-

hányat az aradi iskola részére engedélyezzen a miniszter.

— Igy csak megél valahogy az iskola! — szölkak.

(Egyéb ügyek.)

Elfogadták a *Varjassy* Lajos gazdasági tanácsnok által fölolvastott *árvizvédelmi szabályrendeletet*. A tanácsnok végig akarta olvasni, de nem haligatták meg.

— Ráérünk megtudni, ha kiönt a Maros! — kiáltott valaki közbe.

A *Baross-park* bérletet 1596 koronáért (a régi bérösszegnél 4 koronával olcsóbban) Reisz Sándor kapta meg; a *vásártéri vendéglőt* 1620 koronáért Gruber Lajos. A régi bérösszeg 2320 korona volt, de most nem lehetett többet kapni érte.

Kimondták, hogy a városi *díjnokok községi adóját elengedik*. Az egész különben alig tesz ki évente többet 120 koronánál.

Az *arad-békési telefon* hálózatra megszavazott 300 koronát, miután a miniszter tudatta, hogy annak kiépítése esetén a két megyének csupán szomszédos községei beszélhetnek kedvezményes áron, a többiek azonban nem, visszavontak.

Fürst Jánossal a *Városi kávéház* bérletére kötött szerződést hat évvel meghosszabbították.

Végül néhány apróbb jelentőségű ügyet tárgyaltak le.

A közgyűlésen *Institóris* Kálmán elnöklése alatt jelenvoltak: *Varjassy* Lajos polgármester helyettes, *Sarlet* Domokos főkapitány, *Kádas* Kálmán főjegyző, *Reicher* Károly főügyész, *Lócs* Rezső tanácsos és *Vannay* Gyula aljegyző.

A törvényhatóság tagjai közül: *Boros* Vida, *Simay* István, *Gaál* Ferenc, *Fényes* Dezső, *Tagányi* István, *Révész* Adolf, *Korbuly* József, *Dániel* Kálmán, *Bund* Henrik, *Schusztter* Illés dr., *Steinhardt* Mór dr., *Bing* Vilmos, *Virágh* Lajos, *Urbányi* Béla, *Pekár* Károly, *Ring* Lajos, *Vass* Mátyás, *Schusztter* Henrik dr., *Rozsnyay* József dr., *Ring* Béla, *Neuman* Dániel, *Sófalvi* György, *Posgay* Lajos dr., *Kristyó* János, *Csiky* Károly, *Blaskovits* Antal, *Tisch* Mór dr., *Kotais* Lajos, *Maresch* Gyula, *Schartner* Sándor dr., *Nemess* Zsiga dr., *Varjassy* Arpád, *Müller* Gyula, *Vertán* Oszkár dr., *Nagy* Sándor dr., *Deutsch* Bernát, *Rosenberg* Sándor dr., *Mayer* Miksa, *Madarász* Antal, *Probszt* Mihály, *Heim* Bertalan, *Kronstein* Vilmos dr., *Walder* Gyula, *Rosenberg* Miksa dr., *Steiner* Jakab, *Szabó* Károly, *Szalai* Arnold dr., *Kiss* Ferenc, *Mihalik* József, *Bozsik* György, *Groszmann* Jakab, *Zachariás* Géza, *Solymos* József, *Barca* György, *Mittner* József, *Dobró* József, *Wallfisch* Armin, *Marosi* Miklós, *Nagy* Lajos, *Weisz* Dávid, *Zikó* János.

Fegyelmi Mangra ellen.

(Összeleírhatatlanság a vikáriusi méltósággal.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 11.

Mangra Vazul lemaradt a püspökségtől, s ezzel, úgy látszott, megnyugodtak a kedélyek. Az a nyugalom azonban csak addig tartott, a míg a püspökválasztás eredményével foglalkoztak. Most azután, hogy a választás már nem újság, s a megerősítés is megtörtént, ismét a napirendre kerül *Mangra*, s ebben bizony nem lelheti örömet.

A biharmegyei románság kezdett foglalkozni vele azon az értekezleten, mely vasárnap Nagyváradon lefolyt. A konferencián elhatározták, hogy *Mangra* ellen akciót indítanak, hogy püspöki helynöki állását elhagyni kényszerüljön.

Fegyelmi eljárás megindítását kérik ellene abból az indokból, hogy életében vannak olyan mozzanatok, melyek nem méltóak a magas egyházi méltósághoz.

Az értekezlet ez alatt azokat a vádakát értette, melyek nemrégiben a temesvári törvényszéket foglalkoztatták egy rágalmazási pörből kifolyólag.

A pör adatai ismeretesek. *Mangra* feljelentette *Maglas* Emánuel román hírlapíró azokért a felette súlyos vádakért, melyeket ellene szóban és írásban felhozott, s a törvényszék *Maglas*t

felmentette. Az ügy a nagyváradi kir. táblához került, mely megerősítette a temesvári törvényszék ítéletét.

A pörnek ez a kimenetele nagyon súlyos *Mangra*ra nézve, s a Nagyváradon egybegyűltek erre alapítják vádjukat, melyeket feljelentésükben megküldenek a vikárius felettes egyházi hatóságainak.

MULATSÁGOK

(=) A turisták estélye. Mind nagyobb az érdeklődés az iránt az estély iránt, melyet a turista egyesület rendez a haldokló farsang végén, szombaton este a Vass-szálló éttermében. Az estély programja egymagában is nagy élvezetet ígér s ha a siker feltételei közé számíthatjuk még azt is, hogy ez az utolsó táncmulatság, előre megjósolhatjuk, hogy a turisták estélye fényes sikerrel fog zárulni.

A Szent Egyet jubileuma.

(Az ifjuság ünnepe.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 11.

Az aradi zsidó *Szent egyesület* által a két-száz éves fennállás megülsére rendezett ünnepségek ma délben a Központi Szálló termeiben az ifjuság számára rendezett ünnepet, a mely társas-ebéddel kezdődött s a melyet tánc követett.

Az ünnepélyt *Rosenberg* Sándor dr. imával nyitotta meg és szép beszédben méltatta az ifjuság előtt a jubiláns jótékony intézményt. A beszéd végeztével az ifjuság a *Szózatot* énekelte.

Fleischer Sámuel dr. az egyesület elnöke lelkes szavakkal buzdította az ifjuságot a hazafiasságra és vallásosságra, minekutána a királyt éltette. Az ifjuság erre a *Himnust* énekelte.

Az ifjuság részéről *Fái* Béla szép szavakban emelt poharat a Chevre-egylet elnökségére, *Orbán* István az ékeszóló főrabbit éltette, *Steinhardt* F. a buzgó hitközségi elnökséget, *Rajz* Elek, a rendező hölgybizottságot és végre *Rudas* J. az ifjuságot.

Ezekután *Steinhardt* Mór dr. szép szavakban méltatta az ifjuság buzgalmát.

Asztalbontás után tánc következett, a melyben egyforma jókedvvel vett részt az apróbb és nagyobb fiatalság.

Az ünnepélyen megjelent nagy közönség soraiban voltak a többek között a következő hölgyek:

Asszonyok: *Weisz* Dávidné, *Singer* Gyuláné, özv. *Rosenberg* Ignácné, *Jellinek*né, dr. *Fleischer* Samuné, dr. *Schusztter* Henrikné, dr. *Somogyi* Gyuláné, *Ohrenstein*né, *Radó* Gyuláné, *Grünblatt* Samuné, *Fekete* Jakabné, *Neumann* Hermanné, *Guttman* Samuné, *Holländer* I. né, *Rosenberg* Lipótné, *Berger* Józsefné, *Löwy* Mórné, *Schwarz* Zsigáné, dr. *Löwinger* Miksáné, *Bokor* Alajosné, *Glück* Józsefné, *Assael* Józsefné és *Károlyné*, *Krausz* Jónásné, *Fried* Adolfné, dr. *Radó* Károlyné, *Stern* A. né *Hegyi* Albertné, *Zeiner* J. né, *Kohn* Józsefné, *Klein* N. né, *Klein* Lipótné, *Moskovitz* Sámuelné, *Walder* Samuné, *Donáth* Simonné, özv. *Flamm* Lipótné, *Leopold* Adolfné, *Schwarz* Manóné, dr. *Lukács* Lajosné, dr. *Mittler* Izidorné, *Szenes* Sománé, özv. *Rathné*, *Schwarz* Zs. né, *Mandlné*, *Glück* Károlyné, özv. *Steinné*, *Spielmann* Adolfné, *Tenner* Józsefné, *Klein* J. né, *Holtzerné*, dr. *Kiss* Dávidné, *Roth* Lajosné, *Rottstein* Mórné, *Dávid* Józsefné, *Roth* Henrikné, *Weisz* Mórné, *Oblathné*, *Steinhardt* Mórné, özv. *Goldzieherné*, *Freud* Fülöpné, *Glück* Ignácné, *Westmann* Gyuláné, *Wallfisch* Arminné, *Weinberger* Jánosné, *Bokor* Alajosné, *Michelstädter* Alóerné, *Sonné*, *Zeinerné*.

Leányok: *Fischer* Zsófia, *Schwarz* Margit, *Fekete* Erzsé, *Ohrenstein* Klára, *Flamm* Józsa, *Rosenberg* Margit, *Bokor* Anna, *Schwarz* Er-

zsike és *Boriska*, *Glück* Irénke, *Assael* Gittin, *Löwinger* Ilonka, *Löwy* Rózi, *Kohn* Katica, *Wiener* Margit, *Stern* Flóra, *Mandl* Erzsike és *Rózsa*, *Schuster* Irma, *Pollák* Terka, *Weinberger* Mariska, *Herz* Gretti, *Heller* Zsani, *Schwarz* Irénke, *Blanka* és *Elza*, *Kohn* Irénke, *Tenner* Aranka, *Mencer* Irénke, *Singer* Rózsika, *Szenes* Margitka és *Licike*, *Róth* Gizike, *Klein* Sárka, *Walder* Helén, *Leopold* Frida és *Gizike*, *Iritz* Berta és *Zsani*, *Stein* Piroška, *Singer* nővérek, *Singer* Janka, *Fleischer* Ilonka, *Mittler* Irénke és *Margitka*, *Perl* Terka, *Alesz* Ilonka, *Spielmann* nővérek, *Koch* Janka, *Weisz* nővérek, *Tenner* Erzsike, *Stein* Malvin, *Fleischer* Ilona, *Reusz* nővérek, *Roth* Aranka és *Margit*, *Eckstein* Etel, *Kovács* Margit, *Roth* Magda, *Kálmán* Elza, *Berger* Iza és *Iren*, *Singer* Paula, *Oblath* nővérek, *Schwartz* Ilonka, *Nedisler* Rózsán, *Büchler* Ilonka és *Margit*, *Steinhardt* nővérek, *Freud* Ilus, *Spiegel* Stefi, *Glück* Margit, *Kaestenbaum* Boriska és *Janka*, *Westmann* Iren, *Wallfisch* Irénke, *Roth* Irma és *Margit* stb.

A rendezést ugyanazok a hölgyek és urak végezték, akik tegnap. A tánc kilenc óra felé ért véget.

Láng miniszter Aradon.

(Miniszteri bejárás a motorkocsikkal.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 11.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter tegnap este valóságos inkognitóban Aradra érkezett s innen ma reggel már el is utazott. A miniszter lejövetelének egyedüli célja és alkalmá az arad-csanádi egyesült vasutak motorközlekedésének megismerése volt, ez is csak annyira terjedt ki, hogy az excellenciás ur reggel az aradi pályaudvar előtt felült az egyik automobilra s azon — az előre megállapított utiterv szerint — *Mezőhegyesig* ment. Innen elfordultak *Kovács*háza felé, ahonnan délután négy órakor — itt már természetesen az Alföldi vasut motorkocsijain — tovább utazott a miniszter és kísérete *Csabára*, hogy ott az államvasutak vonatát elérjék.

A miniszter-látogatásból eszerint Aradnak semmi sem jutott, még annyi sem, a mennyi az előzetes híresztelések szerint kilátásban volt, hogy tudniillik *Láng* miniszter az aradi tartózkodását felhasználja arra, hogy az új pályaudvar építése ügyében értekezletet tartson. Ugylátszik tehát, hogy a kereskedelmi miniszternek ez a kirándulása a lehető legszorosabban csupán a motorközlekedés bemutatása kedvéért történt s csak mint a vasut-ügyek legfőbb intézője, s nem közjogi minőségében látogatott el Aradra.

(A megérkezés.)

Láng Lajos miniszter a közönség számára váratlanul érkezett meg tegnap este Aradra. Lejövetelének első terminusa a múlt vasárnapra volt kitűzve s hogy az akkor elmaradt, az újabb feltételek szerint március 14-re várták a miniszter-látogatást.

Tegnap este kilenc óra tájban terjedt el a városban a hír, hogy a miniszter megérkezett Aradra. A kísérete este a színházban és télikertben látható volt, a miniszter azonban sehol, s csak sok utánjárással lehetett megtudni, hogy tényleg Aradra érkezett. A Budapestről délután 2 órakor induló gyorsvonathoz csatolták a miniszter különkocsiját, de a megérkezésnél a szalon-kupéból csak a miniszter társaságában volt urak szállottak ki; *Láng* maga rövid ideig még a kocsiban maradt, hogy

kevesebb feltűnéssel hagyhatta el a pályaudvart. A miniszterrel együtt jött meg dr. *Wickenburg* Márk gróf, kereskedelemügyi államtitkár, a ki azonban szintén nem jött be a kísérettel.

Hét óra után a miniszter kocsira ült s a városba hajtatott. Látogatást tett a Hász-családnál, ahova vacsorára volt hivatalos. Tizenegy óra után újra kihajtatott az állomásra s szalonkocsijában, mely a gyorsáru osztály előtt állott, meghált.

Reggel a miniszter hét órakor kelt, megreggelizett s nyolc órára, mikor a motorkocsi a lovasut sinjein indulásra készen álltak, megjelent a pályaudvaron. Ott várták már a kegyelmes urat *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az Arad csanádi vasutak vezérigazgatója, *Urbán* Iván főispán, *Institóris* Kálmán polgármester, *Márk* Károly miniszteri tanácsos, a kereskedelmi miniszterium vasutagazgatási szakosztályának főnöke, *Salacz* Gyula és *Wittmann* János országgyűlési képviselők, *Ney* Ferenc és *Papp* János vasúti és hajózási főfelügyelők, *Lipthay* Sándor műgyetemi tanár és *Brietz* Ganz-gyári igazgatók, *Sarlot* Domokos főkapitány, *Dálnoky* Nagy Lajos alispán, *Krenner* Vilmos és *Fetter* Géza államvasúti főfelügyelők, *Hollán* Sándor dr., a kereskedelmi miniszter mellé beosztott miniszteri titkár, *Hegedűs* László az acsev. helyettes vezérigazgatója, *Sármezey* Endre főmérnök, *Medveczky* Ede és *Vas* Gusztáv vasúti főfelügyelők, *Stengl* Andor iparfelügyelő, *Farkas* Ernő és *Kolumbán* Pál aradi állomástfőnökök, *Schór* Lajos és *Zinner* Béla főmérnökök stb.

(Elindulás a motorossal.)

Nyolc óra elmúlt valamivel, mikor a társaság az állomási épületből a pályaudvar elé jött, ahol a kis motoros kocsit indulásra készen várt. A miniszter *Vásárhelyi* Bélával beszélgetve jött a felvételi épülettől a motorkocsikig, amelyek ragyogó fényességben tündököltek a reggeli napsugárban. Eöl a kis gőzmotoros állt, a *Boros Beni I.*, öt-hat lépéssel hátrább pedig az akaratos kolosszus: a benzinmotoros.

A miniszter és társasága egyenesen a gőzmotoroshoz tartott s ott beszállás előtt rövid ideig fesztelen beszélgetés folyt. Kinyitották a kicsi gép-készülékének ajtaját s a miniszter megtekintette a motor-szerkezetét.

Néhány perc múlva a miniszter beszállt s *Vas* Gusztáv főfelügyelő jelt adott az indulásra. A vonatvezető kettőt csengetett s a gőzmotor megindult — hátrafelé. A vonatvezető természetesen azonnal észrevette a téves indítást, s alig ment a kocsit egy-két lépést hátrafelé, megállította.

Másodszor indították s az autómobil újra hátrálni kezdett. *Sármezey* Endre főmérnök, a ki még ekkor nem szállt fel, idegesen szólt oda a vonatvezetőnek:

— *Ejnye, ejnye...*

Harmadszorra aztán, jól elindult a legcsinosabb motoroskocsi.

(Az ut.)

8 óra harminc perckor indult el a miniszter és kísérete; elől ment a gőzmotoros, a melyhez volt kapcsolva a miniszter szalonkocsija, utána a benzin-motoros. A benzin-motoroson Pécska körül kis zavar történt, a melyet azonban csakhamar rendbe hoztak, s a benzin-motoros is folytathatta útját.

A motoros vasut egész Makóig ment. A miniszter és kísérete néhány percreg időztek a makói állomáson, ahol *Meskó* Sándor dr. főispán és *Justh* Gyula országgyűlési képviselő, valamint *Lonovics* Gyula földbirtokos fogadták az érkezőket, akiket *Lángh* miniszter táviratilag értesített jöveteléről. Az eredeti terv az volt, hogy a miniszter és kísérete Makón ki-

szállanak, *Meskó* főispánnál megebédelnek s délután 2 órakor indulnak vissza Mezőhegyesen és Kovácsházán át Csabára, ahonnan a miniszter külön vonaton indul tovább Budapest felé. A minisztert azonban közbe jött meghűlése megakadályozta a terv kivitelében. Ki se szállt Makón, hanem a kocsiban fogadta az üdvözlést s őszinte szeretettel viszonzta a meglelteteknek, akik közül *Lonovics* Gyula gyermekkori jó barátja. A kocsit néhány perc múlva visszaindult Mezőhegyesre s a miniszterrel utaztak *Meskó* főispán, *Justh* Gyula és *Lonovics* Gyula is, továbbá *Juhász* Bálint, a mezőhegyesi állami ménésbirtok igazgatója is.

Mezőhegyesre 1 órakor ért a társaság. Itt a vasúti állomás közelében levő *Központi*-szállóban társasbéd volt, amely körülbelül fél 3 ig tartott. A társasbéd a miniszter határozott óhajára *felköszöntők* nélkül folyt le. A miniszter hangsúlyozta, hogy csak tanulmányozni jött és kerülni akar mindent, ami hivatalos színezetet adna a látogatásának.

Fél háromkor újra vonatra ültek s óránként 45 kilométernyi sebességgel *Kovácsházáig* mentek. *Kovácsházán* átszálltak az *Alföldi gazdasági vasut* ksskenyévágányu vonatjára, ahol már üzemben van a motoros. A miniszter nagy figyelemmel tanulmányozta a vasut berendezését az egyes állomásokon, mint például *Csanád-Apácán* ki is szállott, s megtekintette az állomás épületét.

Öt órakor érkeztek meg Csabára, ahol a miniszter meglepedésének adott kifejezést a tapasztaltak fölött. A miniszter és kísérete, ugyszintén *Justh* Gyula Csabáról Budapestre utazott; az aradiak 7 óra 11 perckor érkeztek vissza s velük jött *Meskó* Sándor dr. csanádi főispán is.

A motoros vasut bemutató menete e hó 14-én, szombaton lesz; másnap, e hó 15-én megindul a rendes motoros közlekedés, ugy a gőz, mint a benzinmotoros napjában 2—2-szer fog közlekedni.

(A miniszter az állomás kibővítéséről.)

Láng Lajos kereskedelmi minisztert ma reggel nyolc órakor fölkereste a peronon *Institóris* Kálmán polgármester és *Sarlot* Domokos főkapitány és a város nevében röviden üdvözlötték őt.

A miniszter mindkettejükkel élénk diskurzusba elegyedett, a melynek során *Institóris* polgármester megkérdezte: mi az oka, hogy az aradi pályaudvar kibővítése annyira késik. A miniszter azt felelte, hogy a kiépítésnek *Arad város áll ma az útjában*. Az új indóház mellé ugyanis *mélyfúrásu kutat* kellene létesíteni, hogy az a mozdonyokat elegendő vízzel ellássa; ez elé azonban *Arad városa* gördit nehézségeket, annak okán, hogy az új fűtőház a vízvezetéki társulat furása rayonjába esett. A polgármester és miniszter behatóan tárgyalták ezután a módokat, a melyek e nehézségeket eloszlatnák s a kibővítést siettetnék.

Azt is megkérdezték a minisztertől, hogy mért nem óhajt impozáns állomás-épületet emeltetni, a minő például *Temesvárott* van. A miniszter azt felelte, hogy *Magyarországon palotaszzerű indóházakra nincs pénz*; csuán arra törekedett, hogy ez épület megfelelő kényelmet nyújtson, s ezért redukálta az új állomásépület költségeit.

Az egyenruhás szélhámos.

(Letartóztatás Mező-Kovácsházán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 11.

Csanádmegye nagyobb községeit a napokban egy rendkívül ügyes szélhámos járta végig, aki leleményes ravaszsággal mindenütt be tudott férközni a gyanútlan emberek bizalmába.

Varga Ferencnek hívják az ügyes szélhámost, ki mint biztosítási ügynök járta be a napokban Csanádmegyét.

A csaló fényes katonai egyenruhába volt öltözve, s mindig volt egy polgári öltözetű kísérelője, akit titkárnak adott ki. Elvél a titkárral ment el az egyes községi jegyzőkhöz, ott elővonta az iratait, melyekkel igazolta magát. Természetes, hogy ezek az igazolványok hamisítva voltak.

Iratai szerint a „*József főherceg* védnöksége alatt álló biztosító intézet katonai szolgálat esetére“ című vállalatnak volt a megbízottja, akit a vállalat kiküldött vidékre, hogy üzleteket kössön.

Mindenütt egyformán fényes és csábító ajánlatokat tett. Előadta, hogy ha valaki évi egy gyermek után 24 koronát fizet be az intézethez, tíz évi részlet lefizetése után 2000 korona készpénzt kap kézhez a katonának bevált fia.

A furfangos csaló tehát 240 korona ellenében 2000 koronát ígért és nagyon sokan voltak, akik elhitték neki ezt a mesét.

Ily módon sok helyen vett fel előlegeket és első részletfizetéseket. Mező-Kovácsházán körülbelül 400 koronát vágott zsebre.

A községi előjáróságnak azonban föltűnt az a mohóság, melylyel az emberek gyermekeiket biztosították. A hatóság gyanút fogott és közölte a csendőrséggel, hogy milyen gyanuja van a fényes uniformist viselő vigéc ellen. A csendőrök csakhamar kiderítették, hogy az egyenruhás ügynök közönséges szélhámos és nyomban le is tartóztatták. A szélhámos bevallotta, hogy iratai hamisak, mire bekisértek Battonyára, a járásbíróshoz.

HIREK.

— **A metropolita balesete.** *Metianu* János görög keleti román érsek-metropolitát, a ki a püspöki zsinat és a Gozsdu-alap bizottságának teendői miatt a fővárosban időzik, mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma sajnálatos baleset érte. A mint a szálló éttermében megebédelt, s ebéd után föl akart kelni, *hirtelen rosszul lett és összeesett*. Környezete, a Gozsdu-alap bizottságának tagjai azonnal segítségére siettek és a metropolitát az első emeleti szobájába vitték. Ott *Magyarevics* dr. helyettes városi főorvos nyújtotta neki az első segítséget. Az érsek csakhamar magához tért és ágyba feküdt; este már egészen jól érezte magát s elmondta környezetének, hogy mi okozta hirtelen rosszul-létét. Nem tudott arról, hogy unoka-öccse *Metianu* Traján zernyesti esperes meghalt; a mikor reggel, a román lapokban meglátta gyászkeretben annak nevét, egész megütődött. Ez a váratlan gyászhir egész nap kínos hatással volt rá, és ez okozhatta — ugymond — hirtelen rosszul-létét.

— **Nemess Zsigmond mandátuma.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház igazoló bizottsága ma tartott ülésén *Nemess* Zsigmond dr.-nak a facseti kerületben történt megválasztását, miután a megbízó levelet rendben találta a kérvényezésre kiszabott harminc napi határidő fenntartásával igazolta.

— **Mortara ünnepély a várban.** Az aradi cs. és kir. 88-ik gyalogezred, mint minden évben,

az idén is nagy fénytel üli meg a mortarai és novarai csaták évfordulóját. Az évforduló napján, március 23-án reggel 8 órakor a vár díszterén ünnepélyes istentisztelet lesz, délelőtt pedig a kaszinó helyiségeiben társasbéd, melyen részt vesznek Arad notabilitásai, az ezred teljes tisztikara és tartalékos tisztjei. A meghívókat az ünnepélyre most küldötte szét Wachman Vilmos ezredes.

— **Ujszentanna a katonai javaslatok ellen.** A katonai javaslatok ellen már megmozdult az egész ország. Mindenütt tartottak tiltakozó népgyűléseket és küldtek fel a fővárosba tüntető küldöttségeket. Most egy aradmegyeinémétajku község: Ujszentanna állott sorompóba az ország újabb megterhelése ellen. Vasárnap, mint ujszentannai tudósítónk értesít, nagy népgyűlést rendeznek az ujszentannai polgárok, melyen állást foglalnak a katonai javaslatok ellen, magyar és német nyelven.

— **Giron — trapista barát.** *Drezdából* táviratozzák, hogy ott elterjedt hírek szerint Giron nyelvemester nagybátyjának tanácsára belépett a trapista szerzetesrend brüsszeli kolostorába. Brüsszelben Gironnak emez elhatározásáról nem tudnak semmi bizonyosat, de nem tartják lehetetlennek, mert Lujza hercegnő szakítása rendkívül elkésztette Giront, aki barátai előtt kijelentette, hogy a szégyent, mely őt evvel érte, nem fogja túlélni. Annál is valószínűbbnek tetszik ez a hír, mert Giront utóbbi időben nem látták, s nem tudják, hogy hová lett.

— **Az orfeumok ügye a Reichsrathban.** Az osztrák parlamentnek most állandóan kedvenc témája a magyarországi állítólagos „németüldözés.“ Multkor a pángermán szervezők elítélését hánytorgatták, most meg a magyarországi német orfeum korlátozása miatt siránkoznak. Bécsből táviratozzák, hogy a Reichsrathhoz beérkezett iratok között van Heilingert és társainak interpellációja arra vonatkozólag, hogy az osztrák népének és dalcsarnok tulajdonosok Magyarországon mily bánásmódban részesülnek. Az interpellációban kiemelik, hogy Magyarországon nem adnak koncessziót az osztrák népének hivatásuk gyakorlására, hogy továbbá a németeknek, akik magyar varieté-szerződési viszonyban vannak, a magyar hatóságok minden képzelhető nehézségeket okoznak, úgy, hogy hivatásuk gyakorlását jóformán lehetetlenné teszik. Az interpellációk utalnak arra, hogy a Budapesten már fenálló Folies Caprice vállalat Bécsbe fog átköltözni, mely célra már építenek egy termet a Central szállodában, ami arra a feltevésre jogosít, hogy a vállalat állandóan Bécsben szándékozik letelepedni. Az interpellálók kérdezik, vajon a hazai dalcsarnok tulajdonosok oltalmára fognak-e olyan intézkedést tenni, mely a magyar verseny fenyegető invázióját megakadályozza és vajon gondoskodnak-e arról, hogy utját vágják egyes bécsi népének és dalcsarnok-igazgatók amaz eljárásának, hogy koncessziókkal visszaélve, azokat idegen vállalkozóknak bérbeadják.

— **Pisztolypárbj volt** ma délután a csálai erdőben Steiner József műépítész és Darvas Lajos mérnök között. A párbajt fegyverbíróskor előzte meg, melynek tagjai voltak Vincze Miklós elnöklele alatt Benedek Árpád, Heinrich Sándor, Mandl Vilmos dr. és Vásárhelyi László. A fegyverbíróskor pisztolyban állapodott meg egyszeri golyóváltással. Délután 8 órakor folyt le a párbaj. A vezetőség által adott jelre Darvas löött. Steiner nem élt a lövés jogával. Sebesülés nem történt. Tanúk voltak Darvas részéről: Palmay Lajos dr. és Faragó István. Steiner részéről Sugár Jenő dr. és Stauber József. Orvosok Isekutz László dr. és Schreiber Vilmos dr.

— **Ötszáz főnyi tüntető küldöttség.** Budapestre táviratozzák, hogy holnap félezer vidéki polgárból álló tüntető deputáció érkezik különvonaton Budapestre, hogy a Házelnöknek, Apponyi Albert grófnak a katonai javaslatok ellen tiltakozó memorandumot nyújtson át.

— **Döntés a Kereskedők Köre irodalmi pályázatában.** Az Aradi Kereskedők Köre által, a hazai kereskedelem megmagyarosítása ügyében hirdetett irodalmi pályázat bíráló bizottsága holnap, csütörtökön este 9 órakor tartandó ülésén dönt a pályadíj sorsa felett. Az ülés a Kereskedők Köre helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) lesz, s arra a bizottság tagjait ez uton is meghívja Tedeschi Viktor elnök.

— **Inger Szolimán — vezérkari főnök.** Adenből érkezett távirati jelentés szerint Inger Szolimán, a temesvári születésű kalandor több magyarral Ras Hufan szomali-i kikötőben ma partra szállott. Hír szerint Inger Szolimán lesz a mollah vezérkari főnöke s már legközelebb harcba megy az angolokkal.

— **Az eltűnt bárókisasszony.** Pozsonyból táviratozzák: Vay Dénes báró ma hosszabb nyílt levelet intéz báró Vay Aladár ellen, akinek azt veti szemére, hogy leánya, Vay Alojzia halálát anyagi előnyök kicsikarására akarta fölhasználni. Vay Aladár — mondja a nyílt levél — ellene régóta hajszát folytat, több követelést támasztott ellene, a melyeket a függőben levő per fog eldönteni. Most is anyagi céljai voltak, a midőn ellene (Vay Dénes ellen), a legképtelenebb vádakot emelte. A nyilatkozat elmondja azt is, hogy Vay Aladár megbízásából Pázmány Dénes fölkereste őt és ajánlatot tett neki, hogy emelje föl évi járadékát, aminek fejében lemond a birtokperről. A nyílt levél Pozsonyból óriási feltűnést keltett.

— **A tartalékos tisztek és a párbaj.** A nagyváradi párbajjelenes szövetség a minap tartott ülésén elhatározta, hogy a honvédelmi miniszterhez kérvényt fog benyújtani a tartalékos tisztek párbajozása dolgában. A minisztertől fölhatalmazást akar a szövetség kieszközölni a tartalékos tiszteknek a párbaj ellen való küzdelemre és a párbajtól való tartózkodásra. A szövetség ugyanis arról értesült, hogy katonatisztek a szövetségbe belépni nem szabad és hogy a szövetségbe már belépett tartalékos tisztek állítólag jóakaratu figyelmeztetést kaptak katonai körökből. A szövetség annál inkább reméli kérésre teljesítését, mert az osztrák landwehr miniszter beleegyezésével az osztrák párbajjelenes szövetségnek több tartalékos tiszt tagja van.

— **Aratás a zöld vetésen.** A főváros egyik napilapjával megesett ma az a kellemetlenség, hogy egy olyan verset közölt, mely már évekkel ezelőtt, más szerző nevével, de szószerint megjelent. A Pesti Napló „Innen-Onnan“ rovatában ma vers jelent meg Zöld vetés közt címmel. A vers csinos, de már ma kiderült róla, hogy a „Zöld vetés közt“ című vers szóról-szóra régebbi verse Juhász Aladárnak, aki meglepetve látta, hogy Mezey Sándor az ő versét minden változtatás nélkül így adoptálta. Juhász Aladár ügyvédje utján feljelentést tett a bíróságnál a bátor plagizátor ellen, az irodalmi körökben érdeklődéssel várják ennek a pörnek az ítéletét.

— **Ingyen kenyér.** Az ingyen kenyér javára Glück Karoly ivén, legutóbb Boros Jusztin polgári leányiskolai tanárnő adományozott 11 koronát, mely összeg egy jótékonyági gyűjtésből maradt fenn.

— **Eljegyzés.** Popp János aradi származású csernai földbirtokos ma tartotta eljegyzését Bécsben Zentler Gina kisasszonnyal, özv. Zentler Kára bécsi gyáros leányával.

— **Kegyelem egy párbajozónak.** Berlińi távirat szerint nagy feltűnést kelt, hogy Vilmos

császár Grawert főhadnagynak, aki Aye ügyész Flensburgban párbaj közben agyonlőtte, megkegyelmezett. Grawert főhadnagyot a katonai bíróság két évi várfogságra ítélte, ebből azonban csak két hetet töltött ki Magdeburgban.

— **Az egyetemi ifjak tüntetése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az egyetem aulájában ma ötszáz hallgató gyűlést tartott, a melyben tiltakoztak a katonai javaslatok ellen. Az ülést Hoffmann Ottó elnök nyitotta meg, a mire többen beszéltek és végül elégették a Budapesti Napló egy számát, a melynek vezércikké azzal vádolja az ellenzék, hogy a szociálistákkal paktál. A gyűlés után zárt sorokban indultak el a Kerepesi-utra, majd a Nagyköruton a függetlenségi pártkör elé. Mindenütt a legnagyobb rendben, zavar nélkül haladt a menet. A pártkör előtt rövid időre megállottak, a hol az erkélyről Barabás Béla és mások feleltek az egyetemi ifjak üdvözlésére. Majd a Magyarország szerkesztősége elé vonultak, ott Holló Lajos intézett rövid beszédet hozzájuk. Visszatérőben az oktogonnál csődület támadt, de maguk az egyetemi ifjak gondoskodtak róla, hogy zavar ne legyen.

Nagyváradról táviratozzák, hogy az ottani jogakadémia ifjusága szintén tüntetést rendezett az ujoncjavaslatok ellen. Lelkes csoportban a függetlenségi kör elnökének, Szokoly Tamásnak ablakai alá vonultak, aki üdvözlésükre beszéddel válaszolt.

— **Elhunyt műfordító.** Budapestre táviratozzák, hogy Szigethy Szalay Erzsébet, ismert műfordító ma Budapesten meghalt.

— **Ő fensége, a feleségem.** Wordl már ismertett meséiből még a következőket érdemes az amerikai föltetések példaként fölemlíteni.

— A dolgok mind rosszabbra fordultak. Csáladi boldogságom véget ért az esküvő napján, beszélte gróf Lónyay a Wordl állítólagos tudósítójának; ő fensége ezentul csak egy törekvést ösmert visszanyerni elveszett pozícióját, amelyről ő maga mondott le. Utazásközben nem akart mint feleségem szerepelni, hanem úgy, mintha csak a főhercegnő asszony inkognitó utaznék. De a hatóságok figyelmeztettek, hogy amennyiben ilyet tesz, megindítják ellene a bűnvádi eljárást. Stefánia dühöngött ezért és „poor Lónyay“ viselte ennek terhét.

Egyszer a gróf a budapesti Hungaria szállodában várta nejét, aki sürgönyözött neki, hogy ne jöjjen eléje a pályaudvarhoz. Amikor pedig Stefánia megérkezett, elhaladt az előcsarnokban várakozó férj mellett, figyelembe sem véve kinyújtott kezét. Kévélyen szölt reá:

— Lesz szives rendelkezni, hogy a holmiját szállítsák ki a szobáimból. Fáj a fejem és nem akarom, hogy zavarjanak.

Mi haragította meg Stefániát?

Sürgönyözött volt az állomásfőnöknek, hogy Budapestre érkezik. Remélte, hogy pompával, díszszalaggal fogják várni, de bizony a házak nem voltak fellebögözve, nem vártak fehér ruhás leányok, nem várakozott lelkes tömeg. Az udvari várótermet sem nyitották meg számára és csak azt engedte meg az állomásfőnök, hogy Stefánia podgyaszát nem volt kénytelen személyesen a — fináncoknak megmutatni, hanem ezt a komornára bízhatta.

Látványos, hogy a Wordl figyelme apró részletekre is kiterjedt.

— **Halálozás.** Téglássy Gábor, néhai Téglássy Gábor dr. fia, élete 25-ik évében hosszú szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése csütörtök d. u. 3 órakor lesz a Flórián-utca 6. számú házból.

— **Március hó.** A tavaszi meleg egyelőre a fagypontra süllyedt s ma a fővárosban is többször megpróbálkozott a hó harcba szállani hűvösen derengő napsugarakkal. A havas esőnek azonban hamarosan nyoma veszett. Ausztriába már erősebb havazás köszöntött be s a Wienerwald, sőt Bécs is kifehéredett a márciusi hótól.

de a sűrűn hulló havat itt is elmosta később az eső. Sopronban tegnap szintén sűrű hó esett, mely csakhamar az egész várost beleppte. Az időjárás hidegre változott.

— **Aréjtés szőlőkarokra.** A családi és barackai állami szőlőtelepek igazgatósága a telepen 1903. évben szüksége mintegy 80—100.000 drb. szőlőkaró és 18—20.000 drb. szőlőpózna szállításának biztosítására f. évi március 1-én nyilvános árlejtést aratott. Ajánlatot tettek: Diósi Ignác fia (Nagyvárad), Novák Sándor (Zsolna), Wittmann Armin (Zsolna), Novák Zsigmond, Herzog Mihály (S. A. Ujhely), Schmidl és Ungár (Bpest), Teichner Jakab (Sz. Udvarhely), Seidner Bernár (Berzova), Singer Gyula (Arad) és Weisz Pál (Arad). Az igazgatóság Singer Gyulát és Weisz Pált a szőlőkarók, Schmidl és Ungár céget pedig a szőlőpóznák szállításával bizta meg.

— **Marólug helyett — kristály-szóda.** Boros Róza aradi napszámosnő Aranykéz-utcai lakásán ma délután öngyilkosságot akart elkövetni. Szódát oldott fel egy edényben, hogy maróluggal megmérgezze magát. Az öngyilkosság azonban nem sikerült, mert maró-szóda helyett kristály-szódát oldott fel s ez emésztési zavarnál egyebet nem okozott.

— **Czipők és kalapok most már teljes tavaszi választékban kínálnak a vevő közönségnek** Porter Vilmos Nagy Áruházában a Szabadság-téren. Ámbár a közönség igen jól ismeri Porter cipőinek kitűnő tulajdonságait, mind amellet nem tartjuk fölöslegesnek megemlíteni, hogy a most beérkezett tavaszi árúk különös elegancia, gondos munka és tartósság által keltenek méltó figyelmet. Porter cipői nem kineznek a lábat, a formát nem veszítik soha, szabásuk pedig elegáns és szerfölött izléses. Kitűnő prima bőr képezi anyagukat; jó a felsőbőr, amilyen egészséges és erős a talp is. Az árak: igazán jutányosak, ily jó cipők olcsóbban valóban nem kaphatók sehol. Minden vevő az ismert fénykép kedvezményben is részesül 10 korona bevásárlásnál, a papirkeretért való 3 korona megtérítése mellett. Az ingyen-fényképek különösen jól sikerülnek.

— **Telefon változás.** A 115. telefon szám, mely eddig Steigerwald Alajos száma volt, most Seelinger M. Andor uri és női mintacipészetenek száma, mely változásra a közönség és telefon előfizetőket figyelmeztetjük.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle** impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzések és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **x— Minden nőnek tudni kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej** azonnal eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ára 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor., 40 fill. Poudre 1. 20 és 2 kor., Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

Vívómesterből közlegény.

(Lelőkezett főhadnagytól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 11.

Két arany csillaggal van ismét kevesebb, félbeszakadt egy katonai karrier, mint már annyi más. Ez ugyan alapjában véve nem olyan nagy baj; az okulás ott kezdődik, hogy ha már minden áron katona akar valaki lenni, szerezz meg előbb a más pályához szükséges alapot. Aztán élje világát, de ne álljon keblemelenség esetén meglepetve, tanácstalanul, bizonytalanságban a nagyvilágban.

Mert ez a keblemelenség igen könnyen bekövetkezik. Azok a katonai törvények, szabályok olyan furcsák, hogy tojástáncot járhat köz-

tük, aki akar. Csak ügyesen csinálja. Ha azonban egyszer megbotlik, akkor el is bukott. A fokozatok, melyek szerint valaki „veszélyezteteti a tiszt karbojtót“, aztán „érdemtelené válik reá“, igen hamar elérkeznek. Végeredményképpen pedig ott találja egyszer magát a tiszt az eddig megmosolygott polgári öltözetben, sőt gond lkozhatik is rajta, hogy milyen furcsa ez a világ!

Mert semmi dehonesztáló cselekedetet nem követett el, a vétsége pedig olyan, hogy átvive a polgári életbe, hasonló eljárással meg kellene fosztani ezer és ezer hivatalnokot, tisztviselőt az állásától.

A szegedi 46. gyalogezred egyik főhadnagya ennek a katonai szellemnek az újabb áldozata. Tóth Ferenc szegedi gyerek, jókedélyű, uri fiu volt mindig. Az elsőrendű vívók közé tartozott s mint ilyent nevezték ki a kis martoni katonai alreáliskola vívótanárának.

Itt érte a katonai szellem első fuvallata. Olyan paragrafusokba botlott, ami már másoknak is bajt okozott. Asszony-históriába keveredett. Ezt veszik katonáék a legszigorubbán. Ilyesmért indítottak Tóth ellen is vizsgálatot. Amíg aztán ez tartott, visszavezényelték Szegedre az ezredhez, ahol várta ügyének elintézését.

Közül a régi jókedvvel töltögette napjait, még inkább éjszakáit s akaratlanul is megbotlott másodszer is. Nem olyan nagyon régen sokat beszéltek városzerte egy kisebbrendű háboruságáról, amit másodmagával rendezett egy vendéglőben. A társa is kutya erős legény volt (nem katona), mégis beléjük kötött nyolc vidéki rác legény. Ezekkel aztán hamarosan elbántak, azok tört oldalbordákkal és sajgó fejrel röpültek ki egymásután az utcza kövezetére.

Még ez magában véve nem lett volna baj, sokkal komolyabb volt az az affér, a mely egy tartalékos honvédhadnaggyal hozta össze és kölcsönös tettelegességgel végződött.

Lovagias utra nem lehetett terelni az ügyet, mert magasabb katonai felfogás, főképen a törvény értelmében Tóth akkor vizsgálat alatt állván, becsülete nem volt tisztázva.

Hozzájárult még a bonyadalomhoz Tóth pénzügyi helyzete, amely a följelentés stádiumába jutván, súlyosbító körülményként szerepelt és sietette a katonai karrier végét.

Ezekért aztán megfosztották főhadnagyi rangjától s minthogy a köteles tíz évi szolgálatból másfél esztendeje hátra van, beosztották arra az időre tartalékos közlegényként a 16. gyalogezredbe.

Igy aztán csak egy fegyvergyakorlata van még hátra, amit olyan sarasivál teljesít, mint a ki most kezdi pályáját. Azonban mint vívómester mindig megkeresheti a kenyérét.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Allatjárvány Nagy Halmágyon.** Nagy-Halmágy községben f. hó 10-én fellépett a ragadós száj és körömfájás, ennek folytán a nagyhalmágyi főszolgabirotság a hasított körmű állatoknak a nagyhalmágyi heti piacokra való felhajtását, járlatok kiadását s ugyszintén a hasított körmű állatok Nagy Halmágy községén való keresztül hajtását megtiltotta.

— **Fizetésektől-lenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektől-lenségekről tesz jelentést: Ceizler J. és társa, bój, keresk. cég, Eger. Feszt Sándor, Szepesváralja. — Ránd Manó, Bécs. — Krum János, Bécs. — Stein Israel, Stryj. — Joachim Mór, Steyr. — Schöner Antal, Asch.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papir és írószemű árúimat nagy mennyiségekben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmában vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az árak kitűnő minősége tekintetében is, valóban meglepőt nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen eleget tehessek, megszereltem

Posner Károly Lajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti-könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek ho szu során át a legjobbnak elismert Posner-féle üzleti-könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentul nálam bármely méretű Posner-féle üzleti-könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári árakon kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe bátorodom ajánlani, hogy miután most irodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenyárrakkal árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha irodal szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szep rámakban. Új és használt hangjegyek jutányos árakon. Minden zenemű-ujdonság raktáron. A nálam vásárlandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

Egyben van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

15,000 hangjeggyel zenemű-kölcsöntárt nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem antiquár osztályában regények, disz művek, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szerezhetők be. Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzletben, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyújtsak és szolid árak, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel:

118

Kerpel Izsó.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 11.

Déliözede. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermassa került forgalomba, változatlan árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás boros.

Kétiözede. Berlin ¼ magasabb, páris változatlan.

Zárlat 5 órakor:

Buza áprillusra . . . . . 7.67—7.68
Buza májusra . . . . .

Buza októberre	7.53—7.55
Rozs áprilsra	6.77—6.79
Rozs októberre	
Zab áprilsra	6.03—6.09
Zab októberre	
Tengeri májusra	6.13—6.14
Tengeri júliusra	6.20—6.21
Repce augusztusra	

Zárulat 5 órákor:		KORONA
Osztrák hitelrészvény		684.75
Magyar hitelrészvény		742—
Leszámlolóbank részvény		456—
Rima-Murányi vasúti részvény		490.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény		693.50
Közüti vasút		621.50
Városi villamos vasút részvény		315.—

NAPIREND.

Március 12. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Gergely. — Protestáns naptár: Gergely. — Izraelita naptár: Eszter böjt. — Görög-keleti naptár (február 27.): Prokóp. — A nap kel 6 óra 4 perckor, nyugszik 5 óra 43 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hideg, száraz.

Március 12. Az aradi világitási és erőátviteli részvénytársaság közgyűlése délután 4 órákor. — Galsa hegy-község közgyűlése délelőtt 9 órákor.

REGÉNY-CSARNOK.

Ezüstsugár.

— Regény. —

Irtá: Doyle A. Conan.

[2]

(Folytatás.)

Hátrádóltam az ülésen s lassan szidogáltam a szivaromat, míg Holmes előrehajolva ült velem szemben s röviden vázolta az eseményeket, melyek utazásunkra okot adtak. Közben hosszú, vékony mutatoujjával a baltenyerébe bökődve állapította meg a tényeket, melyek fontosaknak tűntek fel előtte.

— Ezüstsugár, — mondta — a híres Isonomy ivadéka s pályafutása eddig ép oly fényes volt, mint nevezetes őseé. A paripa most lesz hateresztendő és szerencsés tulajdonosa, Ross ezredes számára csaknem minden versenydíjat megnyert. Általános vélemény, hogy a Wessex-tiszteletdíj és biztos lett volna a számára; a könyvfogadók háromszoros pénzt kínáltak csak rá... Ezüstsugár egyáltalán régtől fogva kedvelt paripája a löversenyek közönségének, mely soha nem csalódott, ha belé helyezte a bizalmát; alkalomadtán valóban óriási összegekkel volt megrakva a ló. Ebből nyilvánvaló, hogy sok embernek nagyon is érdekében állott, hogy jövő kedden ne jelenjen meg a gyepen.

— Kings — Pylondben is, — folytatta Holmes, ahol Ross ezredesnek az istállói vannak, tudták ezt a tényt nagyon jól s széleskörű intézkedéseket tettek a nemes állatt megvédésére; Straker John előbb zsokéja volt az ezredesnek s minden versenyen az ő színeit viselte, mignem meghízott s nehéz lett a lovaglászhoz. Ut évig mint zsoké, aztán pedig hét évig mint lovászmester szolgált a gazdáját s mindig hűségesen, iparkodással látta el a dolgát. Különbden nem is volt valami nehéz a tisztje, mert össze-vissza négy ló volt a gondjára bízva s három lovászfíruval rendelkezett. A lovászok egyike éjjel őrt állt az istállóban, s másik kettő pedig a szénapadláson aludt. Mind a három a legjobb hírnévnek örvendett s teljesen megbízhatóknak ismerték őket. Straker nős ember volt s egy kis különálló házban lakott, mely alig kétszáz méternyire fekszik az istállóépületektől, gyermekei nem voltak, egy szolgát tartott s rendezett viszonyok közt élt. A vidék köröskörül magányos, elhagyatott, de egy Tavistockból való építő-vállalkozó mintegy fél mértfölddel odébb, észak felé, egy kis nyaraló telepet épített, hogy az üdülésre szorulóknak s már nyaralni vágyóknak hajlékot tudjon bérbeadni. Tavistock maga két mértföldnyire fekszik innen nyugot felé; a mocsár tulsó partján hasonló távolságban a capletoni méntelep van, mely Backwater lord tulajdona; ennek a felügyelőjét Brown Lilasnak hívják. Egyebekben a mocsár teljesen elhagyatott s csak csavargó cigányoknak szolgál menedékhelyül.

— Így álltak a dolgok körülbelül egész hétfőn estig, míg a szerencsétlenség meg nem történt. A lovak elvégezték a rendes munkagaloppjukat, aztán megitták őket s kilenc órákor bezárták az istállókat. A lovászok közül kettő Straker házába ment, ahol a konyhában megvacsoráztak, a harmadik pedig, Hunter Edward vissza maradt őrt. Kilenc óra után néhány perccel a szolgáló, Baxter Edit levitte neki a vacsoráját, ami egy tál ürüguból állt. Italt nem vitt le magával, mert az istállóban van vízvezeték s annak a lovásznak, aki az istállóban állt őrt, nem volt szabad mást innia, mint tiszta vizet. Ez szigorú parancs volt.

Baxter Edit utja a mocsáron vezetett át s mivel már egészen sötét volt, lámpást vitt magával. Mikor mintegy harminc lépésnyire közeledett az istállóhoz, a sötétségből egyszerre egy férfi alakja vált ki, aki rákiáltott. Előjött s belépett a lámpás fénye által megvilágított sárga körbe s ekkor a leány látta, hogy a jobb körökhöz tartozó ember volt; könnyű gyapjuszövetből való szürke ruhát viselt, kamáslikat s posztó sapkát. A kezében vastagnyeiű, nehéz botot tartott. De ami a leánynak legjobban feltűnt rajta, az az arcának halványasága s ijedt magaviselete volt; Baxter Edit véleménye szerint idősebbnek látszott harminc esztendőnél.

— Nem tudná megmondani, hogy hol vagyok? — kérdezte. — Már-már belenyugodtam, hogy a mocsárban töltöm az éjszakát, mikor megláttam a lámpása világosságát.

— Itt van egészen a kings-pylandi istállóépületek mellett, — felelt a leány.

— Valóban? Ezt nevezem aztán szerencsének! — kiáltottam. — Azt mondták nekem, hogy ott csak egy lovászegény lakik; talán neki viszi a vacsorát? Azt hiszem, ön nem lesz olyan büszke, hogy visszautasítson egy csinos új ruhára valót, ugye? . . .

— No jó, — mondta az idegen, — tehát ha még ma este eljuttatja ezt a levélkét a lovász kezéhez — s egy kis összehajtogatott papirdarabot vett ki a zsebéből — akkor megkapja a legszebb rubát, amit egyáltalán csak kapni lehet.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	4.45	Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.07	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról délután	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.10	Személyvonat reggel	8.35
Személyvonat d. u.	4.11	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.58

Nemzeti színház.

Bérletstünet.

Páratlan.

Csütörtökön, 1903. évi március hó 12-én:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Karoly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Csigaházi E.	Hadnagy	Gózon Béla.
György, fia	Rózsa Lill.	Lordkancellár	Köszegi K.
Viktória	Szilassy J.	Tom, bátyja	Győre Alajos.
Lancaster	Békésy Gy.	Annie, leánya	Karácsonyi.
Pomponius	Polgar S.	Plumppuding	Sarkadi A.
Hopmester	Püredi J.	Gipsy, fűszeres	Németh J.
Táncmester	Juhász S.	Pickvick	Tukorai L.

Közdete este 7 óra fél órákor.

Osztak Károly
aradi első temetkezési intézete által.

Özv. Dr. Téglásy Gáborné szül. Zsugovits Ilona mint édes anyja, Ilona férjezett Sajko Istvánné nővére, Sajko István nyug. m. kir. honvéd százados sogora, maguk és számos rokonaik nevében is mély fájdalommal jelentik a felejthetetlen jó fiu, testvér, sógor és barát

Téglásy Gábornak,

1903. évi március hó 11-én, reggeli 4 órákor, hosszas szenvedés után, életének 25 ik évében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hült tetemei március hó 12-én d. u. 3 órákor fognak Flórián-utca 6/c. számú házból a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmisé-áldozat március hó 13-án d. e. 10 órákor fog a helybeli főt. Minorita atyák szentegyházban az egek Urának bemutatattatni.

Arad, 1903. március hó 11.

Béke legyen sirja felett!

Ingusz I. és fia

könyvkereskedésének

városi és megyei telefon száma 517.

Kérem a jegyzékbe fölvenni.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan

fűtő kőszén

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételnél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszén,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszén

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Pöstyén

csúsz, köszvény,
ischtas, exsudatok
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Téli kúra
kényelmesen a fürdő-
intézetben.

Házi kúra
az iszappal házi orvos
kezelésében.

Prosp.: a fürdőigazgatóság

Eladó ház.

Radnai-uton 10/a. szám alatt egy emeletes ház kedvező feltételek mellett is szabad kézből

eladó.

14 lakosztályból és egy bolthelyiségből.

tekezhetni ugyanott a házban.

gy kisebb bolthelyiség esetleg lakással együtt

kiadó.

fj. Kállay Nándor

építészeti vállalkozó

Arad, Kossuth-utca 49. sz.

Van szerencsém szíves tudomásra hozni, hogy az építészeten előforduló mindennemű

építkezéseket,

erkek készítését a legjutányosabb rak mellett elfogadok helyben és vidéken.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

fj. Kállay Nándor.

Férfiak

ingyen kapnak

Olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nem bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, s hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Istitutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés széljéből az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol Magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne. Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Doboza á 10,
16 és 30 fillér,
mindenütt kap-
ható.

Minden kísér-
let után állan-
dóan fogják
használni.

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Actiengesellschaft, Eger és Leipzig.

*****

NEM IS HITTEK EL EDDIG,

hogy oly olcsó árban valódi 14 karatos tiszta arany és finom ezüst ékszer tárgyakat lehet adni, mint hirdettem, csak miután meggyőződtek róla, látják, hogy tényleg

mily olcsón árusítok.

500 koronát fizetni kötelezem magamat, ha a nálam vett arany-áru nem felel meg a finomságnak (t. i. 14 karatos arany) a miért jótállok, ugyszintén a nálam vett órákért is 2 évi jótállást vállalok, és tájékozással közlöm a következő árakat:

- Egy szépen díszített nickel ank. rem óra . . . . . 2 frt. 35 kr.
- Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
- Egy kettős fedelű acél rem. óra . . . . . 3 frt. 90 kr.
- Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
- Egy finom fekete női rem. óra . . . . . 4 frt. 30 kr.
- Egy finom ezüst női rem. óra . . . . . 4 frt. 90 kr.
- Egy finom ezüst férfi rem. óra . . . . . 5 forint
- Legfinomabb anker rem. ezüst óra . . . . . 8 forint

14 karatos arany női órák bámulatos olcsón. 14 karatos arany fülbevalók 1 frt. 40 krtól.

Ebresztő órák 1 frt 60, 1 frt 90 krjával.

Zinner Vilmos,

műorás és ékszerésznei Arad, Furray-utca 2/3

318

*****

Hangjegyek

Arjegyzékei

Zongora

Harmonium

Hegedű

Cello

Ozitera

Kamarazene

Zenekarra

Guitarre

Dalok

Humoristikus dalok

Kar

Kettős, hármás

Tanulmányművek

ingyen

és bérmentve

OTTO MAASS

515

hangjegyekereskedése és kiadóhivatala

WIEN, VI/2. Mariahilferstrasse 91.

5268—1908.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi ministeriumnak 14800—908. szám alatt kelt körrendelete nyomán, ezennel közhírré tesz-
szük, hogy a közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, valamint a katonai tisztii leányok nevelő intézeteiben az 1908—1904. tanév kezdetén betöltendő kincstári egész és féldíjmentes, — illetőleg alapítványi és fizetéses helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény közzétételét.

A részletes pályázati feltételek a katonai ügyosztályban megtekinthetők.

Arad, 1908. évi február hó 28.

A városi tanács.

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutyá-utca (a Hunyady kávéház-
zal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 261

Nagyérdemű

Hölgyközönség

figyelmébe!

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét felhívni

Aradon,

Aradi Első Takarékpénztár házában (a Fehér Kereszt-szálloda mellett) fenálló

női

divat-termünkre

hol mindennemű

Costumeket,

kabátokat,

teljes öltönyöket

és minden e szakmába vágó dolgot gyorsan és a legújabb divat szerint jutányosan készítenk. Továbbá egy külön guverirozó és plissirozó gépet állítottunk fel, hol bármely szélességre guverirozást és plissirozást is elvállalunk. Végül van szerencsénk a n. é. hölgyközönségnek tudomására adni, hogy egy

szabászati tanfolyamot

nyitottunk, hol növendékeket műtermünkben, valamint saját lakásukon a lehető legjobb ki-
képzésre elfogadunk.

Vállalatunkat nagysád pártfogásába ajánlva, maradtunk kiváló tisztelettel

Szeltmann és Hanzli,

női szabók.

Asszonyok és leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, görcsök, fejfájás, rosszullét stb. ellen ajánlatos „Amasira“ egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosilag melegen ajánlva. Dr. med. M. Stuttgartban írja a többiek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy újabb theavegyülmények adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más theát felülmul. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többiek közt ezt mondja: „S. A. k. a. Köpenick S. asszonynál: A gyenge alkotásu, kissé halavány pácziens rosszullétről és hátfájásról panaszkodott a havi baj kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik eszébe teánál elmúltak ezen nehézségek. Más ebből történt utolsó látogatásánál aug. 3-án frissebbnek látszott, mint azelőtt. Életunsága elmúlt és most kettő helyett dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden felebarátnómnak ezen kitünően ható készítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárosnál betekintésül le vannak téve. — Amasira ára fél doboz 2 korona, egész doboz 3 korona (2—4 hónapig eltart!) Csupán A. Locher névalírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Aradon: G. Földes Kelemen, gyógyszerárában, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárában. 54

Zálogzédulákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Szőlőkaró!

Van szerencsém a t. vevő
közönséget arról értesíteni, mi-
szerint lakásomat Csermőről
Aradra (Teleky-utca 24. sz.)
tettem át. Együtt ajánlom a
következő faanyagokat:

6 és 7 láb hosszú száraz

szőlőkarót,

kétéves száraz

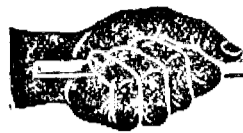
cser és bükk hasáb ölfát,

valamint egyéb hasznófát is a
legjutányosabb árban.

A szőlőkarókra nézve meg-
jegyzem, hogy azok szállítását
a kőrösvölgyi vasut bármely
állomására, esetleg nevezett
vasut mentén fekvő szőlőkbe
is elvállalom.

431

Kohn Lajos.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás
mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,

aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 270 sz. (Csehország)

Jó nickel rem. óra irt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst lánccal irt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van ki-
tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem,
valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 2721
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

3355—1903. kb.

Hirdetés.

Értesitem a város lakosságát,
hogy a város területén egy veszett
kutyát kiberolt, mely több kutyát
megmárt, miért is ismételt fel-
hívom az érdekelteket, hogy ku-
tyáikat vagy tartásuk állandóan
megkötve, vagy pedig lássák el
szájkosárral.

Arad, 1903. évi márczius hó 7.

Sarlot,
főkapitány

Magy. kir. Államvasutak igazgatóság.

2151. szám.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, misze-
rint az üzletszabályzat 70. §-a ér-
telmében elárusítandó ruhanemű,
üres zsák, stb. nyilvános elárvere-
zése Arad állomáson lévő kiadási
raktárban 1903. évi márczius hó
16-án délelőtt 9 órakor tartatik
meg, mely árverezésre a t. cz. kö-
zönség ezennel meghívatik.

Az állomásfőnökök h.
Bakos.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: Dr. HECHT

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál,
rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vörögény-
ség, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál.
Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyomód, villamfény-, moór-,
szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások,
svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 55

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Uj mosóintézet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség becses tudomására hoz-
ni, hogy

Wesselényi-utca 47. sz. alatt

egy a mai kor igényeinek teljesen
megfelelő és kitünő munkaerővel
rendelkező

mosóintézetet

nyitottam. Főtörekvésem mindig
oda fog irányulni, hogy igentisz-
telt megrendelőink minden igény-
nyeiket teljesen kielégítsem, miért is
a nagyérdemű közönség b. partifo-
gását kérem.

Tisztelettel

148

Iffj. Lada Mihály.

Eladó vastartók.

Nagy vastartó- (traverz)-

készletünket

cartel-áron alul eladjuk.

Régi építési anyagok,

u. m.: használt parketta, viz-
kagyló, folyosó rácsok, erkély
rácsok, vasajtók, vasablakok,
vas spaletták, ajtók, ablakok,
vörös márvány- és homokkő-
folyosó-lapok

olcsón eladók.

Fodor és Reisinger,

617

mérnökök, építőmesterek.

MINDEN HÖLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitünő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármilyen hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet összeplót
májfoltot, bőrrátkát (mitesser) és minden arcztisztítást. Massaza-
hoz használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azonos készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Kamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

42

Margit szappan 70 fillér.

Margit ponder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerákban.

Apátfalván: Tar Imre, Battyány: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs. Apácán: Bonomi
Antal, Cs. Palotán: Nagy Albert, Csermőn: Berkes Armin, Elekén: Iffj. Pekker István,
Füldéken: Boros Karoly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István,
Győrökön: Masznyik Daniel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevegyesen: Schlögl Pál, Kan-
agotán: Fejes Lajos, Kurticeon: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácskán: Szabady Viktor, M. Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzeros Adam, Nagy-Zerinden: Vály Geza, Ó-Peeskán: Rokazin János, Pankotán:
Pozavitz Gusztav, Pityarozon: Szabados József, Szekudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemplakon: Hauszler Sándor,
Tauczon: Kuntz János, és Uj-Aradon: Ternajgo Géza urak gyógyszerárakban.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rehbich-Sauerbrunn.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegytörvény védelme alatt áll.

Ez a balsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balsam: 1. Fe-
lülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell
minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszün-
tetli a váladékot, előállítja a fájdalom köhögést a meg-
gyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitünően
használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a to ok minden betegségei-
ben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal
meggyógyítja a gyomorgörccsöt, köhikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd
székélest okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lép-
kört és a méhüt és megerősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitün-
ően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájszájgyulladásnál és minden
fog- és szájbetegségnél megszünteti a fejfájást és a száj meg gyom-
rén sebre, lázas kitéések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott
tagok, röh, kősz és bőrrátkák ellen, megszünteti a fejfájást, zúgat,
szakgátat, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázz! Kell mindig a
zöld apácza-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb vé-
delem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból,
eredeti karton-dobozokban: bérmentve bármely postaiállomásra
Ausztria-Magyarországon 12 kis, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-
Hercegovinába 4 korona 80 fillér. Kevesebb nem küldetik. Kintűn
csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész Balsama és Centifolia-kenőcs.

Ez a gyógyszerjében felmulhatatlan két szer sohasem romlik
meg, hanem ellenkezőleg, mentől öregbebbek, annál értékesebbé és
hatékonyabbá válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik,
minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghoz-
zák a segélyt és sikert, legalább az orvos megerősztéig; természetesen
sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett
pótszerekhez nyulni, amelyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem
forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitünő, olcsó, meg-
bízható, a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet min-
den esethez kézen, minden családban készletben kell tartani. Ahol
nem lehet valódi minőségben, a valódihoz minden ismerővél megkapni,
ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry Schutzengel-Apothek in Pragrad bei Rehbich-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapestén Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél
és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2712-II.

Mindenki szeretne

elegánsan és olcsón öltözködni, ezt el is érheti, ha

REINER S. SÁNDOR ujonnan nagyobbított alkalmi áruházában
Hunyadi- (Fekete kutya) utczában vásárol,

hol is

Selymek blous és ruháknak méterje már 35 krajczártól feljebb.

Valódi francia delaine méterje már 39 krtól feljebb. || Jó mosó cretonok méterje már 14 krtól feljebb.
Női ruha-szövetek " " 25 " " || Zefihrek " " 22 " "

Azonkívül férfi ruha szövetek, mindennemű belésárak, csipkék, szalagok, harisnyák, zsebkendők vászon, schiffon, kanavász, csipke és szövetfüggöny, ág és asztalterítők, fehérneműek és még sok fel nem sorolható ezikkék bámulatos olcsó áron adatnak el. 559

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arczkép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 533

Vázlatok és költségvetések kívánatra készíttetnek.

9218—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács Soma cég végrehajtható, Bogdán Józsné Tomits Lenka végrehajtást szenvedő elleni 320 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad városában fekvő, az aradi 1304. számú telekkönyvben A. + 1. sor. 1708. hrsz. a. foglalt, Sarkad külvárosban 18. számú házból álló egész ingatlanra az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-ának e) pontja alapján az árverést 3629 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi márczius hó 18 ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88. sz. a. megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át, vagyis 362 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Aradon, 1902. évi december hó 1-ső napján. Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor,
kir. tszéki bíró.

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedése

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Telefon 419. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett

fűszer-, cukor- gyarmat-árak,

a legfinomabb cuba, mocca és gyöngy kávék, külföldi thea, Görezi-féle befőttek, hideg felvágott (delicates), mindennemű ásványvizek, bel és külföldi borok, magyar és francia pezsgők és cognacok, ugyszintén déli gyümölcsök, továbbá gép olajak és veteményi magvak a legolcsóbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítatik és csomagolás nem számítatik.

Készpénzfizetésnél 2% engedmény.

Szépítsd arczodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsa és crém színben I doboz I K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra I kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ung Lajos, Rozsnyai Mátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weisz odrguista uraknál.

M. kir. államv. üzetv. Aradon.

5440—1903. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Gyulafehérvár állomáson létesítendő mély furatu kut furásával kapcsolatos munkákra.

A költségszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában továbbá a békés-csabai és h.-m.-vársárhelyi osztálymérnökségeknél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi márczius hó 31 én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a gyulafehérvári mély furatu kut furási munkákra“.

Ajánlatok csakis a mélyfuratu kut furásával kapcsolatos összes munkákra nyújthatók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi márczius hó 30 án déli 12 óráig 200, azaz Kétszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpenzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel. Az ajánlatok feletti döntés határideje e pályázati határidőtől számított 2 hétben állapittatik meg, a bánatpénzek visszasadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1903. évi márczius hó 8 án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy három óra való

angol istálló minden órában kiadó. Bővebbet: Kis Ernő-utca 8. 632

80 köbméter

terméskő eladó Paulison, közvetlen az országút mellett. Bővebbet Helmy Ádám Arad, Szabadság-tér 8. 568.

Kényelmes új családi ház.

saját vízvezetékekkel, fürdőszobával, szép nagy telekkel, igen jutányosan eladó! Megtekinthető, Simándi és Lenkey-ut sarkán. 622

Radnai-ut 3. szám

alatt levő korcsmahelyiség azonnal kiadó. Bővebbet Walder S. és fia és Urmánczy János fűrészgári irodában. 590

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknél, Szabadság-tér 21. sz. 561

Május hó 1-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcai sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Ház eladás!

Nagyobb vállalkozással kapcsolatos elköltözködés miatt, az igazságügyi palota szomszédságában, a Maros-utcai 2. számú, ugyancsak a Ferdinánd-utcai 8. számú jól jövedelmező bérházak kedvező feltételek mellett eladó. Egy negyed rész előre fizetendő, a hátralévő összeg évenként 15% al törleszhető. Esetleg az egész házakat 5 évre bérebeadom. Bővebbet Kozsmárky Istvánnál, Ferdinánd-utca 8. szám alatt. 625

Szönyeget javítani,

ha perzsa, szmirna, de bármilyen kijavítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi ur háztól kapott dícséretet munkájáért 124

Schwarcz József

szőnyeg tisztító és javító intézete.

József főherceg-ut 8.

Zongora készítő és hangoló ipar áthelyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.

(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241

Szakszerűen eszközök mindennemű javítást és hangolást helyben és vidéken. A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt veivőim és a n. é. közönség szíves figyelmét, hogy 134

színes bőr különlegességeim a tavaszi idényre megérkeztek.

Rendeléseket a legsikesebb divat szertint pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pottom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

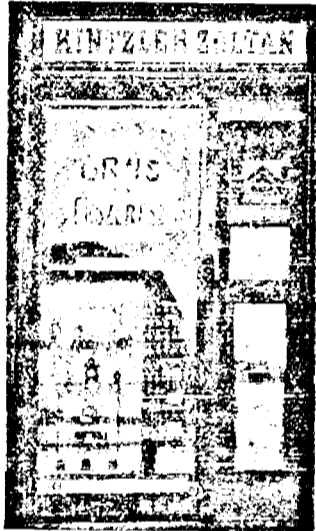
a legolcsóbban árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben.) 405

Andrássy-tér 20. Fischerné féle ház.

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy asztalos műhelyét

Arad, Deák Ferencz-utca 2. számú

saját házába helyezte át.

Uj othonában a nagyérdemű közönség szíves bizalmáért esedezik.

Kitünő tisztelettel

418 Sebesy Ferencz.

Giller Róbert

órák és ókszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásuladni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

órák és ókszerész.

148

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű uri öltönyöket legújabb divat szerint elkészíték, jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. 278

Brassay Testvérek

Aradon, Ferray-utca.

A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fűző-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgyközönséget becses megrendeléseikkel szerencsételni, ugyszintén kész fűzők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók. 459

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

3 nap alatt meggyógyul

a hűgységfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hópital-Mydiben vérbaíjbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli megömlés meggyógyítására is feltétlenül biztós. trend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 írt, utánvétellel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 30

Budapest, VIII. József-körút 53.

Muzslai Gyula

uri szabó

Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)

Jutányos áron készit legújabb divatu és remek szabásu

uri öltönyöket

hazai és angol szövetekből.

Levelezőlap általi megkeresésre házhoz jövök.

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos

Aradon, Halász-utca 28. (Vilmos-utca sarkán.)

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 518

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy Aninai ruvasunk és Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas“ minőségi védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák magyar állam vasúttársaság magyar bányáihutái és uradalmainak igazgatósa.

Csödtömeg eladási hirdetmény.

Alulírott csödtömegmondnok ezenel közírré teszem, hogy a vb. Grün M. és társa aradi csödtömegéhez tartozó és a csödtömeg 1—236. számai alatt leltározott 2720 kor. 10 fillér becsértékű kész esernyők, esernyő alkatrészek és szörme árak stb.-ből álló raktár, továbbá a 237—274. számok alatt leltározott 425 kor. 80 fillér becsértékű bolti felszerelési tárgyak ajánlati árverés útján eladotnak.

Felhívom ennél fogva a venni szándékozókát, miszerint a fent kitüntetett becsértéknek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat írásban és pedig akár külön az áruraktárra és bolti felszerelési tárgyakra, akár pedig az áruraktárra és bolti felszerelési tárgyakra együttesen f. é. márczius hó 18-ik napjának délelőtti 11 órájáig nálam, vagy dr. Mittler Izidor választmányi elnöknel adják be.

A vevő köteles a vételárat és a vételári összeg alatti III. foku bélyegilletéket f. év márczius 20-ig kezemhez készpénzben lefizetni, köteles továbbá az áruraktárt, illetőleg bolti felszerelési tárgyakat ugyancsak márczius 18-ig bezárólag átvenni és elszállítani.

Az üzleti helyiségnek f. é. márczius 20-tól tovább leendő esetleges használata tekintetében velem külön megállapodás lesz létesítendő.

A választmány a beérkező ajánlatok fölött f. é. márczius hó 18-án d. e. fél 12 órakor tartandó ülésén fog határozni, fentartván magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit visszautasítani, az árverést azonnal szóbelileg folytatni, esetleg pedig az áruraktárt, illetőleg bolti felszerelési tárgyakat később megtartandó nyilvános árverésen eladni.

Ha vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne és különösen ha vevő a kikötött határidőben a vételárat kifizetni, vagy az áruraktárt átvenni és elszállítani elmulasztaná, úgy a bánatpénznek elvesztésén felül az áruraktárt, illetve bolti felszerelési tárgyak vevő kárára és veszélyére fognak értékesíteni.

Sem a tömegmondnok, sem a választmány nem vállal szavatosságot a leltározott és ezennel eladásra hirdetett áruk és felszerelési tárgyak minősége, mennyisége és azonosságáért.

Az eladásra hirdetett tárgyak és egyéb ingók közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1903. márczius hó 8-án.

Dr. Vannay János,

643

ügyvéd, mint vb. Grün M. és társa csödtömegmondnok, (lakik Deák Ferencz-utca 28.)